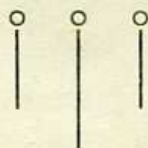

1287/1913 október 2.

A NAGYKÁROLYI
REF. EGYHÁZMEGYE
1913. ÉVI SZEPTEMBER 17-ÉN MÁTÉSZALKÁN TARTOTT
===== RENDES KÖZGYÜLÉSÉNEK =====
JEGYZŐKÖNYVE.

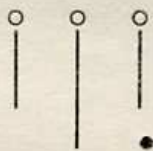
KIADTA
KINCSES ISTVÁN
EGYHÁZMEGYEI JEGYZŐ.

NYOMATOTT A NAGYKÁROLYI PETŐFI-NYOMDA R.-T.-NÁL
1913 NAGYKÁROLYBAN 1913

A NAGYKÁROLYI
REF. EGYHÁZMEGYE
1913. ÉVI SZEPTEMBER 17-ÉN MÁTÉSZALKÁN TARTOTT
===== RENDES KÖZGYÜLÉSÉNEK =====
JEGYZŐKÖNYVE.

KIADTA
KINCSES ISTVÁN
EGYHÁZMEGYEI JEGYZŐ.

NYOMATOTT A NAGYKÁROLYI PETŐFI-NYOMDA R.-T.-NÁL
1913 NAGYKÁROLYBAN 1913

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett a nagykárolyi ref. egyházmegye 1913. évi szeptember 17-én Mátészalkán tartott rendes közgyűlésében.

JELENVOLTAK:

Berey József esperes, Kacsó Károly vtb.
elnökök.

Kincses István, Havas Gyula, Király István, Tukacs Lajos lelkészi, — Bányay Endre, Deme Kálmán, Péchy László, Gáspár Pál világi tanácsbírák, — Dr. Szepesi Károly ügyész.

JEGYZŐK:

Kincses István, Fóris Lajos lelkészi, — Néma Gusztáv, Baróthy József világi jegyzők.

EGYHÁZAK KÉPVISELŐI:

LELKÉSZEK:		VILÁGIAK:
Bere:	Tukacs László	—
Börvely:	Havas Gyula	—
Csomaköz:	—	—
Dengeleg:	—	—
Dobra:	—	—
Domahida:	Szabó Lajos	—
Érendréd:	Csutoros Albert	—
Érkörtlélyes:	—	—
Fábiánháza:	Asztalos Kálmán	—
Gebe:	Szigethy Gyula	—
Gencs:	Papp József	—
Géres:	Ujlaky Miklós	Miklóssy Béla

LELKÉSZEK :		VILÁGIAK
Hodász :	Ujlaky Béla	—
Ilk :	Veres Gusztáv	—
Iriny :	—	—
Kaplony :	Szabó Menyhért	—
Kántorjánosi :	Gönczy József	—
Királydaróc :	M. Szabó Miklós	—
Kismajtény :	Rácz Elek	—
Mátészalka :	Kincses István	Néma Mihály
Mérk :	—	—
Nagydobos :	Mózes István	—
Nagyecsed :	Berey József	Nyiry Lajos
Nagykároly :	—	Néma Gusztáv
Nyirmeggyes :	Tukacs Lajos	—
Olcsva :	Nagy Imre	—
Olcsvaapáti :	Fóris Lajos	Kósa Sándor
Ópályi :	Király István	—
Papos :	Kéry Pál	—
Parasznya :	—	—
Szamosszeg :	Batta Miklós	Szász Ádám
Szaniszló :	Takács Ferencz	—
Szentmiklós :	—	—
Jármí :	Szobonya József	—
Vitka :	—	—

Tanítóképviseelő: Szoboszlay Pál.

62. sz. Esperes imája után — egyházmegyei gondnok távol lévén — Kacsó Károly, mint hivatalára nézve legidősebb vtbíró, a világi elnöki széket elfoglalván, a közgyűlést megnyitja.

63. sz. Az egyházközségek világi képviselői megbízó leveleiket betérjesztvén, a közgyűlés a fent kitett tagokkal megalakul. Domahidy Elemér em. gondnok, dr. Falussy Árpád, Veres Imre, Tukacs Albert, Szabó Menyhért és Korány János a közgyűlésen elháríthatatlan akadályok miatt meg nem jelenhetvén, ebbeli bejelentésüket, illetve igazolásukat a közgyűlés tudomásul veszi.

64. sz. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére esperes elnöklete alatt Péchy László és Király István tanácsbírák a jegyzők közbejöttével megbízattak.

65. sz. Olvastatott a következő esperesi jelentés:

Nagytiszteletű és Méltóságos Egyházmegyei Közgyűlés!

„Tempora mutantur et nos mutamur in illis“.

Ha az idők változnak, amit tagadni nem lehet, úgy önként jön a consequentia: hogy nekünk is változnunk kell az idő változásához képest és pedig nem külsőleg, hanem gondolatainkban s tetteinkben.

Ezt szoros köteleességünk is teszi a 35—1913. számú egyházkerületi végzésben közölt „Szabályrendelet“ a lelki gondozás teljesítéséről.

Midőn jelentésemben legelső helyen erre hívom fel lelkész-társaim figyelmét, ezáltal kifejezni óhajtóm, hogy nagy súlyt helyezek ezen szabályrendelet pontos végrehajtására, annyival inkább, mert hivatalos köteleességem a szigorú ellenőrzés is.

A szabályrendelet 1. §-a kimondja, hogy amit a törvény még nem követelt, (I. t.-c. 10. §. a) pont) minden egyházban parokhiális körök szervezendők s a parokhiális tanács (4. §.) létesítendő, melynek évnegyedes gyűlésein tárgyalandók a többek között: a vasárnapi iskolák, vallásos felolvasások, nőegyesület, ifjusági egyesület, olvasóegyesület, egyházi énekkar, vallásos iratok terjesztése körüli eljárása a lelkésznek, belhivatalnokoknak, presbytereknek s a lelkésznek a hivek meglátogatása közben szerzett általános tapasztalatai. Ezek oly dolgok, melyek alig voltak meg elvértve eddig egyes egyházakban s most egyszerre általánosan életbe kell léptetni mindenütt. Itt az érvelés, vitatkozás mit sem használ, itt tenni kell és pedig nem robotból, hanem lelkesedéssel, anyaszentegyházunk jövő felvirágozásáért. Meg kell változnunk nekünk lelkészeknek első sorban, hogy másokat is helyes ösvényen vezethessünk, mert az idők változtak.

Az ez évi, országosnak nevezhető csapás, mely a folytonos esőzésben s az ebből eredő árvíz pusztításaiban nyilvánult, sajnos, nem kimélte meg egyházmegyénk területét sem s úgy egyes hitsorsosink, mint magunk lelkészek és tanító-társaink is igen sok helyen nagy anyagi veszteséggel sujtattak.

Némi kárpótlásul szolgált legtöbb lelkészre a már ez évre folyósított korpótlék, (31 lelkész nyert 22,800 koronát) a tanítókra vonatkozólag pedig az állampénztár által rendezett fizetésemelés a korpótlékon kívül, az 1913. évi XVI. t.-c. alapján.

Mindezekért legyen hála jó Istenünknek, ki támaszt könnyörül-
tes szívű embereket a gyengék megerősítésére.

Tavaszi közgyűlésünk 12. számú határozata értelmében
készíttettem a levéltár részére az eddigihez teljesen hasonló,
szétszedhető s így könnyen szállítható szekrényt, rendeztettem
a levéltárt s ma már irattartóba helyezve fekszenek századok
aktái, a lehetőségig védve a megsemmisüléstől s e mellett az
új számozás és lajstromozás lehetővé teszi az egyes iratok
feltalálását.

Megrendeltettem egyházmegyénk részére a „Sárospataki
ref. Lapok“-at és a „Református Szemlét“ (Kolozsvár).

Elnökileg elintézett ügyek következők :

1. A közpénztár nem lévén képes fedezni kiadásait, addig,
mig az államsegély megérkezik, a gyámpénztárból 1000 korona
kölcsönt utaltam ki, megfelelő kamat melletti visszatérítés köte-
lezettsége mellett.

2. Sárközy Ignácné, még férje betegségében, úgy önmaga,
mint a kanonika vizitációt megejtő két tanácsbíró : nagytiszte-
letű Kincses István és Király István által kérelmezvén, hogy
férje halála esetén az egyházmegye fedezné a temetés költsé-
geit, mivel sem az egyház nem vállalja s vállalhatja szegény-
sége miatt, sem ő nem képes eltemettetni : a tényleg bekövet-
kezett halálozás után táviratilag megbiztam a legközelebb lakó
Mózes István nagydobosi lelkészünköt, hogy szükség esetén
a temetési költségeket előlegezze s koszorút helyezzen a rava-
talra egyházmegyénk nevében, mely megbízatásnak eleget tett
s a közpénztárból, az összes kiadás fedezésére, Mózes István
részére kiutaltam 284 kor. 92 fillért, mely okmányokkal iga-
zoltatott.

Nagytiszteletű és Méltóságos Közgyűlés ! Nem tudom, ilyen
szomorú eset fordult-e elő valahol a világon ? Megtörténhetett-e
valaha oly eljárás, hogy a még el sem temetett, koporsóban
feküdt lelkész ellen saját gyülekezete biztosítási végrehajtást
kér s az özvegynek kézbesítik a foganatosítást, a birói végzést,
mielőtt eltemethette volna halottját ?

Ily kegyeletlenség között, tekintve, hogy a gyászos özvegy
semmi nélkül maradt, hogy az országos gyámintézetből egy
fillért sem remélhet, hogy még az egyházmegyei gyámintézet-
től nyerendő évi 250 koronát is férje hátralékos díja terheli :
nem tehettem mást s megbízott lelkészünk sem tehetett
mást, mint a senki által nem vállalt temetést az egyházmegye

költségére véghez vitetni s megboldogult társunkat, állásához méltóan temettetni el, nem pedig koldus módra.

3. A királydaróczi egyház szerződését Rieger orgona gyárossal új orgona készíttetésre nézve megerősítettem július 9-ikén.

4. Betegség miatt Tukacs Albert, mérki lelkész július és augusztus hóra szabadságot vett, valamint Ujlaky Gábor vitkai lelkész 15 napra, július 8-ikától. Mérken a lelkészi teendők végzését a lelkészi kisegítő mellett Havas Gyula börvelyi lelkész vállalta el.

5. Értesülvén azon örvendetes eseményről, hogy a dobrai ref. egyház ápril 27-ikén szeretett lelkésze 40 éves hivataloskodását megünnepelni készül, miután nem mehettem el személyesen, írásban fejeztem ki egyházmegyém nevében is jó kívánságaimat. A szép ünnepély megtörtént s a gyülekezeti tagok értékes ezüst serleggel lepték meg kedvelt lelkipásztorukat.

6. A paposi kisded egyház, Isten segítségével templomát megújítván, Kincses István és Király István tanácsbírókkal együtt augusztus 31-ikén, urvacsoraosztással kapcsolatosan, ünnepélyesen felszenteltük.

Mielőtt a beállott változásokat lelkészi, segédlelkészi és tanítói karunkban, felsorolnám, legyen szabad kegyelettel emlékezni meg egyházmegyénk általánosan ismert és tisztelt nagyasszonyának, domahidai Domahidy Istvánné született Kricsfalusi és darvai Darvay Szerénának, aug. 3-ikán történt gyászszos elhunytáról, kiben egyházmegyei gondnokunk önméltósága feledhetetlen s oly sok szép erényekkel ékeskedő édes anyját vesztette el. Tisztelettel kérem, hogy az áldott emlékü urasszony elhalálózása felett fejezze ki közgyűlésünk is őszinte részvétét s jegyzőkönyvi kivonatban tolmácsolja, úgy a bánattól lesújtott férjnek, mint a gyászoló gyermekeknek.

A halál lesújtott lelkészi karunkra is, elragadván június hó 10-ikén Sárközy Ignác nyirparasznyai lelkésztársunkat életének 78-ik évében.

Tisztelettel kérem özvegye s gyermekei részére a részvét kifejezését jegyzőkönyvi kivonat alakjában s egyuttal életrajzát közzétételni a közgyűlés jegyzőkönyvében.

Utódjául megválasztatott meghívás után Gócz Lajos nagyvarsányi h. lelkész július 27-ikén, kinek a concessát kiadtam s helyét október hóban foglalja el.

Mérkre lelkészi kisegítőül püspök ur által 3191. sz. a. ki-rendeltetett junius 24-ikén Elekes Gyula 4. é. hittanhallgató szeptember 1-ig.

Nyirmeggyesre 3242. sz. püspöki rendelvénnyel junius 13-ikán Tariska Béla 2-ik lelkészképesítőt tett atyánkfia bejegyzett kápláni minőségben. Bekebelezése akadályba nem ütközik.

Paposra 3449. sz. a. junius 24-ikén püspöki rendelettel segédlelkésznek Takács Imre, aki állását elfoglalta julius 5-ikén, azonban 5667. sz. alatt szept. 16-ikán visszarendeltetett.

Érkörtlényesre 4880. sz. püspöki leirattal julius 1-től ki-rendeltetett Széchenyi István 2-ik lelkészi képesítőt tett atyánkfia segédlelkészül. Bekebelezhető.

Domahidára 5079. sz. püspöki rendelettel aug. 11-től Nagy István 1-ső képesítőt tett atyánkfia, kinek bekebelezését nem véleményezhetem, miután első képesítőjétől eltöltött idejét nem igazolta.

Mátészalkára 5440. számú püspöki rendelettel Hadady István, ki okmányait még nem terjesztette be.

Megjegyzem, hogy habár a püspöki kirendelés minden esetben előírja, hogy a segédlelkészek okmányait az esperesi hivatalnál azonnal bemutassák a felhatalmazás kinyerése céljából, ezt a legtöbb esetben elmulasztják, mi miatt a legjobb esetben csak ideiglenes felhatalmazást adhatok, jövőben azonban az okmányok bemutatása előtt felhatalmazást ideiglenesen sem adhatok.

Változások a tanítói karban:

Nagykárolyban az iskolák államosítása következtében megszűnt négy tanítói állás és pedig a Lukács Mihályé, Lenkey Lajosé, Andrássyné Halmos Ilonáé, Keszi Emmáé s egyedül a Tóth János kántortanítósa tartatik fenn.

Gébén Kormány Miklós helyére megválasztatott augusztus 10-ikén Gyöngyössy András, aki oklevelet szerzett Iglón 1913-ban. Utasítandó vallás- és énektani pótvizsgára egy év alatt.

Kaplonyba Melegh Dániel helyére előbb Lada Sándor s ennek lemondása után Rák István aug. 10-ikén, aki oklevelet nyert Debreczenben 1910-ben. Esküt tett az érmelléki egyházmegyében 1912-ben. Esperesi elbocsátóját még nem mutatta be.

Börvelybe Vajnay Sándor helyére megválasztatott ifj. Erdey Gábor aug. 10-ikén. Oklevele kelt Szatmáron 1913-ban. Vallás- és énektani pótvizsgára utasítatik egy év alatt.

Kismajtényből Hajnal József eltávozván Nyirbogdányba, elbocsátója kiadatott szept. 4-ikén, helye még nincs betöltve.

Érkörtlvényesről Balla László Debreczenbe választatván, helyére aug. 13-ikán Dezső Sándor alkalmaztatott. Oklevelet nyert Sárospatakon 1908. Esküt tett a debreczeni egyházmegyében 1908-ban. Esperesi elbocsátója nem érkezett be.

Itt ismételtén utalok a VI. t.-c. 29. §-ára, mely szerint „minden tanítói állás megüresedése az esperesnek bejelentendő s az új választás 3 hónap alatt megtartandó; hasonlóképen felterjesztendő az espereshez a megejtett választás eredménye is a megválasztott egyén okmányaival együtt. A megválasztott egyén okmányai közül, ha más egyházmegyéből jön, az illető esperes bizonyítványai, illetőleg elbocsátó levele s ha már rendes tanító volt, az eskü letételéről szóló bizonyítvány nem hiányozhatik“, amely követelményt az iskolaszékek negligálván, a megerősítés legtöbbször e miatt nem eszközölhető.

A Zrinyi Miklós gróf szobrára (7 kor.) és a Gusztáv Adolf egylet részére begyűlt perselypénz (39 kor. 46 fillér), valamint a már megkezdett árvizkárosultak részére befolyó adományok a közigazgatási pénztárnál lesznek tételenként elszámolva s közölve.

Végül kérem a már megküldött esperesi jelentésemet az egyházmegye 1912. évi állapotáról felolvasottnak tekinteni és szokás szerint a jegyzőkönyv függelékéül csatoltatni. Ennek adatai szerint, melyet azon látogatási jegyzőkönyvből összegeztem, melyet részint magam (12 egyházban) részint Kincses István (4 egyházban), Király István (8.), Havas Gyula (4.) tanácsbíró urak és Takács Ferenc (6.) tanügyi bizottsági elnök ur vettek fel, — az egyházmegye állapota némi haladást mutat az 1911-ik évihez viszonyítva, azonban ki kell emelnem azon sajnálatos tényt, hogy Paposon, tanító hiányában egész éven át nem volt tanítás az iskolában, Szamosszegen pedig ismétlő iskola nem volt.

A nem felekezetünkbeli ismétlő iskolákban vallástanítás elvértve fordul elő, sőt a felekezetünkbeli ismétlő iskolákra vonatkozólag sincs tantervünk, sem a közismereti tantárgyakra, sem a vallás és énekekre.

Kérném megbizni tanügyi bizottságunkat, hogy lehetőleg még ez év folyamán pl. december elsejére készítené el s nyo-

mattatná ki az ismétlő iskolák tantervét s havi tananyag beosztását.

Tisztelettel kérve a jelentésemben foglaltakra nézve a Nagytiszteletű és Méltóságos közgyűlés határozatait, vagyok
Nagyecsedén, 1913. szept. 16.

alázatos szolgálja

Berey József,

esperes.

A felolvasott esperesi jelentést a közgyűlés tudomásul veszi s az abban foglalt javaslatokat határozati erőre emeli, amint következnek:

a) A közpénztár részére a gyámintézeti pénztárból 1000 korona kölcsönvételének engedélyezését jóváhagyja.

b) Sárközy Ignác temetési költségeinek a közpénztár terhére történt kiutalását, továbbá Tukacs Albert és Ujlaky Gábor lelkészek szabadságolását tudomásul veszi.

c) Korány Jánost, a dobrai egyház érdemében öszült lelkipásztorát, ki úgy a kötelesség hű betöltése, mint nemes szive s kiválóan papi jelleme által nemcsak egyházközségének, hanem egyházmegyénknek is osztatlan becsülését, tiszteletét és szeretetét vivta ki, — a közgyűlés lelkészi szolgálatának 40 éves jubileuma alkalmából őszinte meleg szeretettel üdvözli.

d) Az esperesi jelentésben b. e. Domahidy Istvánné urnőnek, egyházmegyei gondnokunk feledhetetlen édesanyjának, — valamint Sárközy Ignác volt parasznyai lelkésznek elhunyt felett tolmácsolt fájdalmat egyházmegyei közgyűlésünk mély részvétellel osztván, ennek jegyzőkönyvében is kifejezést adni s jegyzőkönyvi kivonatban a gyászos felekkel közölni, valamint utóbbinak rövid életrajzát a jegyzőkönyv mellékletében megörökíteni rendeli.

e) Az esperes által fakultált Tariska Béla nyirmegyesi segédlelkészt bekebelezi.

f) Tanügyi bizottságot az ismétlő iskolai tananyag beosztás elkészítésére s kinyomatására s kézi könyv kijelölésére felhatalmazza.

66. sz. Esperes felhívja a közgyűlést az egyházkerületi képviselők megválasztására.

Egyházkerületi képviselőkké megválasztattak az 1914. évre és pedig rendes tagokul Kincses István és Domahidy István, póttagokul Uray József és Kacsó Károly.

67. sz. A második ügyészi állás szervezését — tekintettel az ügykezelésben előállható nehézségekre — közgyűlés ezuttal napirendről leveszi.

68. sz. Tárgyaltatott a tavaszi egyházmegyei közgyűlés 18. sz. a. határozatával pótlás végett visszatett vagyonleltárakra vonatkozó jelentés.

Egyházmegyei közgyűlés megerősíti a következő egyháznak vagyonleltárait: 1. Bere, 2. Domahida, 3. Dobra, 4. Érdengeleg, 5. Érendréd, 6. Érkörtvélyes, 7. Gebe, 8. Iriny, 9. Krasznaszentmiklós, 10. Mérek, 11. Nagydobos, 12. Nyírmeggyes, 13. Ópályi, 14. Szamosszeg, 15. Szaniszló. A paposi és parasznyai egyházak vagyonleltárainak megerősítésére esperes urat felhatalmazza.

Az összesített kimutatás a jegyzőkönyvben megjelenik mellékletül.

69. sz. Számvevőszéki elnök jelenti, hogy a géresi egyház malomszámadását mindezideig be nem adta.

Közgyűlés a géresi egyházközség malomszámadásának a számvevőszék elnökéhez 15 nap alatt leendő betérjesztését ismételten elrendeli. Ami, ha meg nem történne, ez esetre felhívja és megbizza a számvevőszéket, hogy a helyszíneire kiszállván, a hátralékos számadást a mulasztók terhére és költségére készítse el.

70. sz. Egyházmegyénknak a múlt évben Nagykárolyban rendezett Kálvineumi ünnepélye oly szép eredménynyel járt,

hogy az nemcsak a humanus cél hathatós előmozdítására, hanem egyszersmind egyházmegyénknek is méltó dicsekedésére szolgált.

Ennélfogva egyházmegyei közgyűlésünk mindön egyrészről hálásan emlékezik a szokatlan fényes erkölcsi és anyagi siker létrehozásában oly áldásos tevékenységet tanusított védnöknők, védnökök, valamint az igazán művészi színvonalon álló műsor előadóinak önzellen nemes áldozatkészségéről és nagybecsü fáradozásairól: másrészről kedves kötelességének ismeri, hogy hálájának s köszönetének kifejezését jegyzőkönyvében megörökítse, azt jegyzőkönyvi kivonatban az illetőkhöz is eljuttassa.

71. sz. Tárgyaltatott az egyházmegyei szabályrendelet tervezete.

Közgyűlés a szabályrendeletet a 22—913. kgy. sz. a. kiküldött bizottság által javasolt módosításokkal s annak megállapításával, hogy Királydaróczon a főgondnoki állás szervezve nincs — elfogadja s annak a jegyzőkönyv függelékében, valamint külön is az egyházmegyei belhivatalnokok és köztisztviselők részére 150 példányban való kinyomatását elrendeli.

72. sz. Közpénztári ellenőrré

a közgyűlés Szigethy Gyula gebei lelkészt elválasztja.

73. sz. Az egyházmegyei építettő bizottság Kacsó Károly elnöklete alatt

Rácz Elek és M. Szabó Miklós tagokkal megalakíttatott.

74. sz. Egyházmegyei könyvtárnokká választattak

az északi körben Kincses István mátészalkai lelkész, a déli körben ifj. Kürthy Károly segédlelkész.

75. sz. Tárgyaltatott Uray József és társainak az egyházmegyei lelkész-özvegy-árva gyámintézeti gyámdíjak felemelése iránt benyújtott kérelme s a 23—1913. kgy. szám alatt kiküldött bizottság ide vonatkozó javaslata.

A lelkész-özvegy-árva gyámdíjak felemelése iránt benyújtott kérelmet a közgyűlés elfogadja, s az özvegyek gyámdíját a kiküldött bizottság javaslata alapján 250 koronáról 300 koronára, az árvákét pedig 125 koronáról 150 koronára emeli fel, úgy azonban, hogy ezen felemelés csak addig lesz érvényben, míg az országos lelkészi nyugdíjintézet az özvegyek nyugdíját 800 koronára felemeli.

76. sz. Olvastatott Takács Ferencz tanügyi bizottsági elnök jelentése, mely szerint Nagy Ferencz és Lenkey Lajos állami tanítókká neveztetvén ki, helyettök új iskolalátogató tanítók választása lett szükségessé.

Közgyűlés a tanügyi bizottság elnökének javaslata alapján iskolalátogató tanítóul a dobrai körbe Bartha István börvelyi és a szaniszlói körbe Hagymási Zoltán nyirmeggyesi tanítót választja meg.

Együttal lelkészi iskolalátogatókul lemondott Veres Gusztáv helyére Nagy Imre olcsvai s Asztalos Kálmán helyére Ujlaky Béla hodászi lelkészt bizza meg a közgyűlés.

77. sz. Nagy Ferencz és Lukács Mihály em. tanítóképviselők állami tanítókká neveztetvén ki,

közgyűlés az em. megüresedett két tanítóképviselői állásra a szavazást esperes útján elrendeli.

78. sz. A tanügyi bizottság által megállapított havi tananyag beosztás kinyomatván,

a kebelbeli iskoláknak megküldetik.

79. sz. Kacsó Károly világi tanácsbíró hivatalos elfogatás folytán a közgyűlésből távozni lévén kénytelen,

a világi elnöki széket mint legidősb világi tanácsbíró, Bányay Endre foglalja el.

80. sz. A mátészalkai egyház beterjeszti az intézményes kápláni állás díjlevelét.

A törvényes formában kiállított s kellően felszerelt díjlevelet közgyűlés jóváhagyja s megerősítés céljából az egyházkerületi közgyűlés elé felterjeszti.

81. sz. A parasznyai egyházközség megerősítés végett beterjeszti lelkészi díjlevelét.

A beterjesztett díjlevél hiányosan lévén felszerelve, pótlás végett visszatéttetik a parasznyai egyházhoz, azzal, hogy a jövő közgyűlésre 4 példányban kiállítva s a régi díjlevelet is hozzácsatolva terjessze fel.

82. sz. Tárgyaltatott az ilki református egyház kérelme : rendkívüli egyházi adó kivetése tárgyában az egyháztanács által 1913. augusztus hó 3-án tartott ülésen III. szám alatt hozott, az egyháztanács által 1906. évi február hó 11-én tartott ülésen II. szám alatt hozott, de kimutathatólag az egyházközségi közgyűlés által nem tárgyalt határozat fenntartását kimondó határozatnak s az egyházközségi közgyűlés által 1913. évi augusztus 24-én II. szám alatt hozott határozatnak megerősítése iránt.

Ezzel kapcsolatban tárgyaltatott Király Lajos és társai ilki lalkos egyháztagoknak felebbezése, az említett határozatokban megállapított rendkívüli egyházi adókivetés ellen.

Egyházmegyei közgyűlés — az ilki református egyház presbyteriumának 1913. augusztus 3-án III. szám alatt hozott határozata s az egyházközségi közgyűlésnek 1913. augusztus 24-én II. szám alatt hozott határozata szerinti rendkívüli adóztatást meg nem engedi s annak kivethetésére a jogosítvány megadását megtagadja, mert semmivel sem igazoltatott, hogy ezidőszert a

rendkívüli egyházi adó kivetésére — az egyházi III. t.-c. 16. §-ában felsorolt valamely okból szükség lenne.

Figyelmezteti azonban egyházmegyei közgyűlés az ilki ref. egyház presbyteriumát, hogy amennyiben rendkívüli egyházi adó kivetésére szükség lenne, eziránti — kellően megindokolt — s a hivatkozott t.-c. 17. §-a értelmében költségvetéssel felszerelt — kérvényét előterjesztheti s az egyházmegyei közgyűlés — a tényleges szükséglet fedezésére — az egyenlő teherviselés elvei szerint kivetendő rendkívüli egyházi adó kivetésére a jogositványt meg fogja adni.

Király Lajos és társai ilki egyháztagok által a fentemlített határozatok ellen előterjesztett fellebbezést, mint a hozott határozat következtén tárgytalant — egyházmegyei közgyűlés érdemleges elbírálás alá nem veszi.

83. sz. Tárgyaltattak a Református Segélyegylethez intézett következő kérvények: 1. Mérk 14,000 K adóssága törlesztésére, — 2. Kántorjánosi 21,255 K adóssága törlesztésére 400 K, — 3. Csomaköz kerítés építésére, — 4. Bere 6800 K, adósság törlesztésére 200 K, — 5. Szentmiklós, — 6. Érendréd szintén adósságaik törlesztésére, — 7. Ópályi közszükségletei fedezésére, — 8. Jármí 4000 korona adóssága törlesztésére segélyt kérnek.

A Református Segélyegylethez folyamodó egyházak, névszerint: Mérk, Kántorjánosi, Csomaköz, Bere, Krasznaszentmiklós, Érendréd, Ópályi és Jármí kérvényei felhozott indokaik alapján pártolólág terjesztetnek fel az egyházkerületre.

84. sz. Közalapi tőkesegélyért beadattak a következő egyházak kérvényei: 1. Olcsvaapáti két éven át árvíz által sújtva, 6400 K adóssága törlesztésére kér évi 200 koronát. 2. Hodász 21,000 K adósságát 100 %-os pótdóval törleszti, paróchia építésre kér 200 koronát, — 3. Krasznaszentmiklós 10,000 korona adóssága törlesztésére 350 koronát, — 4. Érendegeleg tarthatatlan parókiája ujáépítésére 1100 koronát, —

5. Papos tarthatatlan s e miatt szünetelő iskolája ujaépítésére 500 K, — 6. Bere templomjavításra és iskolafedésre 10,000 K, — 7. Nyirmeggyes iskolaépítésre és parokhia javításra 30,000 K, — 8. Nyirparasznya iskolaépítésre 300 K, — 9. Kaplony iskola- és lelkészlaképítésre 200 K, — 10. Gebe templomépítésből származott adóssága törlesztésére 400 K, — 11. Szamosszeg 16,000 K adóssága törlesztésére 800 K, — 12. Kántorjánosi templom-, iskola- és lelkészlaképítésből származott 25,000 K adóssága törlesztésére 400 K, — 13. Ilk 4600 K iskolaépítésből származó adósság törlesztésére kér évi 230 K segélyt.

Közgyűlésünk a közalapi tőkesegélyért folyamodó egyházak kérvényeit pártolólág terjeszti fel az egyházkerületre és pedig I. helyen ajánlva 1. Olesvaapáti, — 2. Hodász, — 3. Papos, — 4. Érdengeleg, — 5. Kaplony, — 6. Nyirparasznya kérvényét. II. helyen ajánlva: 1. Kántorjánosi, 2. Ilk, — 3. Gebe, — 4. Bere, — 5. Krasznaszentmiklós, 6. Nyirmeggyes, — 7. Szamosszeg kérvényeit.

85. sz. Közalapi egyszersmindenkori segélyért folyamodtak: 1. Kántorjánosi 8000 K lelkészlak építési költségeinek törlesztésére kér 1200 koronát. 2. Érendréd templomrenoválásra kér segélyt.

Közalapi egyszersmindenkori 1200 K segélyre ajánlja közgyűlésünk Kántorjánosit.

86. sz. Targyaltattak népiskolai tőkesegélyért benyújtott folyamodványai a következő egyházaknak: 1. Kaplony 1000 K, — 2. Papos 10,000 K, — Hodász 2000 K segélyt kér iskolaépítés, illetve utóbbi iskolaépítésből származó adósságai törlesztésére.

Folyamodó egyházak kérvényei pártolólág tertesztetnek fel az egyházkerületre.

87. sz. Kántorjánosi ajánlás végett beterjeszti a Gusztáv Adolf ev. egyesülethez intézett segélykérő táblás kimutatását.

Közgyűlésünk a kántorjánosi egyház kérelmét pártolólág terjeszti fel az egyházkerületre.

88. sz. Rendkívüli államsegélyért folyamodtak a géresi és paposi egyház, — Tukacs Lajos, Tukacs Albert, Szigethy Gyula, Szabó Menyhért, Korány János, Papp József és Ujlaky Miklós lelkészek, — Veres Vilmos, Sebestyén Vince és Juhász Elek tanítók.

Minthogy a rendkívüli államsegélyek kiosztását az egyházkerület beszüntette, a folyamodók kérvényeit visszaadni rendeli a közgyűlés.

89. sz. Tárgyaltatott Szobonya József jármi-i ref. lelkész és neje Csizmadia Mária jármi-i lakosoknak a jármi-i ref. egyház részére történt ajándéka.

Annak megállapítása mellett, mikép Szobonya József és neje részéről a jármi-i ref. egyház javára történt az az ajándékozás, miszerint nevezett lelkész közbenjárása mellett vásárolt s jármi-i 29. sz. tkvi betétben 300/55., 308/4., 309/1., 307/6., 310/5., továbbá 300/60-a, 301/1-k hrsz. ingatlanokból időközben alakult 920., 921., 922. és 929. hrszamu tehermentes ingatlanok 7960 korona 50 fillér vételárát az ajándékozók életfogytáig terjedő haszonélvezeti jog fenntartása mellett a jármi-i ref. egyház helyett kifizették: úgy a megajándékozott jármi-i ref. egyház presbyteriuma, mint az egyházközségi közgyűlés szabályszerű módon, névszerinti szavazással hozott egyhangu határozatával elfogadva lett, — s úgy az egyház nevében kötött adás-vételi jogügylet létrejött, mint a vételár teljes kifizetése a Nagykállóban 1910. április 15-én és Jármiban 1910. április hó 17-én kelt írásbeli szerződéssel igazolást nyert, — és nevezett ajándékozóknak azon kívánsága, hogy a haszonélvezeti jogot életük tartamára fenntartani óhajtják, az egyházközség nevében elfogadva lett, az egyházmegyei közgyűlés az iratokhoz csatolt Nánássy Andor, Goldberger Sámuel és Bleuer Béla eladók és a jármi-i ref. egyház mint vevő közt létrejött szerződést utóbbi érdekében jóváhagyja annál inkább, mert a szerződésben hivatolt közjegyzői okiratba foglalt meghatalmazás a telekkönyvi iratoknál

feltalálható volt és a fentebb írt tkvi helyrajzi számok ugyanazonossága közvetlenül az egyházmegyei ügyész által megállapítva lettek; azonban a szerződést jóváhagyási záradékkal elláttatni és az összes iratok kapcsán az egyházmegyei ügyész által beszerzett tkvi szemlével együtt az egyházkerületi közgyűlésre ugyanezen célból felterjesztetni csak azon esetben fog, ha és amennyiben ajándékozó Szobonya József lelkész az egyházmegyei közgyűlésen az ajándékozás célját illetőleg szóval tett azt az ígérését, hogy az ajándék tárgyát képező ingatlanok jövedelmét részben az egyház belhivatalnokai javadalmazására, részben pedig az egyház közszükségleteinek fedezésére kívánja fordítani neje nevében is, legkésőbb 1913. november 1-ig még oly időpontban jelenti be írásban az esperesi hivatalnak, hogy annak az őszi egyházkerületi közgyűlésre az iratok kellő időben leendő felterjesztése még módjában álljon.

90. sz. A géresi ref. egyház presbyteriuma beterjeszti az 1913. évi augusztus 31-én 2. sz. alatt hozott azon határozatát, hogy amannyiben az egyházközségi közgyűlés a tapasztalható érdektelenség miatt az egyházi ügyek elintézését nagyon gyakran hátráltatja, úgy hogy ebből az egyháznak gyakran anyagi kára származik, ez okból annak beszüntetését, illetve az egyházközségi közgyűlés szervezése alól való felmentést kérnek, támaszkodva az egyházkerület 225/1908. s 92/1913. jk. sz. alatt hozott határozataira, melyekben a nagybányai és szatmári egyházmegye összes egyházai az egyházközségi közgyűlés szervezési kötelezettsége alól felmentettek.

Közgyűlés a géresi ref. egyház presbyteriumának az egyházközségi közgyűlés szervezési kötelezettsége alól való felmentését kérelmező határozatát indokai alapján elfogadván, végérvényes intézkedés végett a főt. és m. egyházkerületi közgyűlésre pártolólág terjeszti fel.

91. sz. Targyaltatott Ujlaky Miklós géresi lelkésznek következő indítványa: „Mondja ki a nt. és m. közgyűlés, hogy

hivatkozással az E. T. I. t.-c. 22. §-ára s az egyházkerületi közgyűlésnek 1908. évben 225. jk. sz. és 1913. évben 92. sz. alatt hozott határozatára, az egyházközségi közgyűlések szervezési kötelessége alól a nagykárolyi egyházmegye összes egyházai mentessenek fel s ez értelemben kelt határozatát a Főt. és Mélt. Egyházkerületi közgyűlés elé megerősítés végett terjessze fel.

Ujlaky Miklós indítványának tárgyalása a jövő közgyűlésre tüzetik ki.

92. sz. A gencsi egyházközség törvényszerű presbyteri és egyházközségi közgyűlési határozatban kimondotta, hogy régi egyházi adózási rendszerét beszünteti s az egyházi törvény III. t.-c. 13. §-ában megjelölt módon vet ki egyházi adót 1913. évtől kezdve.

Egyben kimondotta azt is, hogy 1918. dec. 31-ig terjedő öt évre a belhivatalnokok díjlevélben biztosított buza termés járandósága helyett köblönként 20 koronát fizet egyház pénztára.

Ha az új adókulcs szerint kivetett egyházi adó a szükségletet nem fedezné, annak fedezésére a szükséghez képest pótagót vet ki.

Egyházmegyei közgyűlés a kért egyházi adóváltoztatáshoz hozzájárul. A belhivatalnoki termés fizetés megváltását jóváhagyja. A pótagó kivetését engedélyezi.

93. sz. A szamoszegi ref. egyház megerősítés végett be-terjeszti az 1912. nov. 13-án tartott presbyteriumi gyűlésének 4. sz. és az 1913. jan. 19-én tartott egyházközségi közgyűlésnek névszerinti szavazással egyhangulag hozott 3. sz. jkvi határozatát, melyekben az egyház külső ingatlanainak közmunka erővel való házi kezelését — haszonbérlet hiányában — továbbra is kimondotta, s az egyháztagokat az eddig szokott közmunka díjtalan és pontos teljesítésére elkötelezte.

Minthogy a tetemes adóssággal terhelt szamoszegi egyházközség súlyos helyzetéből való kibontakozása csak úgy várható, ha az egyháztagok a pótagót képező közmunkák terhét is

viselik: ennél fogva a presbyteriumnak és egyházközségi közgyűlésnek a közmunkák fentartására vonatkozó határozatát az egyházmegyei közgyűlés jóváhagyja és megerősíti.

94. sz. A főtiszteletű és méltóságos egyházkerületi közgyűlés az olcsvaapáti-i ref. egyház azon telekkönyvi ügyét, melyet a múlt évi egyházmegyei közgyűlés 49 f. szám alatt már tárgyalta, kiegészítés végett visszaküldi.

Minthogy az olcsvaapáti-i ref. lelkész és egyházmegyei ügyész által megejtett utánvizsgálat a kérdésben forgó ügyben a tényállás közelebbi megvilágosítása céljából újabb adatokat felderíteni nem tudott, mint ami az ügy előzményeként már eddig is előterjesztve lett, s a telekkönyvi helyesbitést célzó nyilatkozat éppen az egyházkerületi közgyűlés által megkívánt adatok pótlása céljából állíttatott ki, csatolva az egyházmegyei ügyész által beszerzett olcsvai 422. sz. tkv. betét szemláját s az olcsvaapáti-i egyház lelkésze által Kósa Bertalan volt olcsvaapáti-i, jelenben szatmári lakostól kapott értesítő levelét, az iratokat az egyházmegyei közgyűlés azzal terjeszti fel a főtiszteletű és méltóságos egyházkerületi közgyűlésre, hogy a telekkönyvi helyesbitést célzó nyilatkozatot jóváhagyólag tudomásul venni és azt jóváhagyási záradékkal annál is inkább elláttatni méltóztassék, mert a telekkönyvi szemléből kivehetőleg az ingatlanok a téves telekkönyvi tulajdonjog bejegyzése után már újabban is megterhelve lettek s így az ügy sürgős elintézést kíván.

95. sz. Rác Elek gyámintézeti pénztárnok az egyházmegyei közgyűlés 14/1913. sz. határozatából kifolyólag betervezti jelentését, mely szerint a gyámintézeti pénztárból 8 %-os kamat mellett egyeseknek és egyházközségeknek, valamint az egyházmegyei közpénztár részére részint első helyeni betáblázás, részint kezesek jótállása mellett újabban 12600 korona kölcsön utaltatott ki.

Közgyűlés a jelentést tudomásul veszi.

96. sz. A paposi ref. egyháztanács az általa építeni szándékolt iskola és tanítói lakás tervét és költségvetését engedélyezés végett beterjeszti.

Az egyházmegyei közgyűlés a bemutatott iskola és tanítói lakás tervét jóváhagyja, annak kiépítését engedélyezi és az egyháztanácsot szabályszerű versenytárgyalásra utasítja.

97. sz. Olvasztatik a hodászi ref. egyház presbyteriumának 1913. jul. 13-án VIII. sz. a. hozott határozata, melyben kéri az egyházmegyei közgyűlést, hogy a stólaris díjaknak egyöntetű, s a lelkészi állás tekintélyéhez és a korhoz méltó rendezésének zsinati törvényhozás útján leendő eszközlése végett a főtiszteletű és méltóságos egyházkerületi közgyűlésre felterjesztést tegyen.

Minthogy a lelkészi állás tekintélyének leginkább a stóla megváltás felelne meg, ezt pedig egyházi törvényhozás útján országos egyöntetűséggel keresztül vinni nem volna méltányos, ennél fogva egyházmegyei közgyűlésünk az egyházkerület 42/1913. sz. határozata után újabb intézkedés provokálását nem tartja idő- és célszerűnek.

98. sz. Tárgyalatott Bordás Imre nagyecsedí ref. kántortanító kérelme annak megengedése iránt, hogy a nagyecsedí fogyasztási szövetkezet könyvelői állását elfogadhassa s az azzal járó teendőket mellékfoglalkozásként teljesíthesse.

Egyházmegyei közgyűlés a kérvényt — az egyházi VI. t.-c. 39. §-ára, az I. t.-c. 14. §-a első bekezdésére s 26. §-ára hivatkozással — illetékes határozat hozatal céljából a nagyecsedí ref. egyház presbyteriumának azzal adja ki, hogy az ügy csak felebbezés esetén lesz II. foku elbírálás céljából az egyházmegyei közgyűléshez felterjesztendő.

99. sz. A nagykárolyi egyház lelkésze, mint iskolaszéki elnök jelenti, hogy az egyház 1913. év szept. 1-től, négy tanítói állást beszűntet, mivel azon állások viselői az új állami isko-

lához neveztettek ki. Egyedül az énekvezéri álláson hagyja meg Tötös János eddigi énekvezért.

Egyházmegyei közgyűlés a jelentést tudomásul veszi, de felhívja az egyház előljáróságát, hogy az állami elemi iskolába járó református gyermekek vallás és énektanításáról hathatósan gondoskodják.

100. sz. A szatmári ref. egyházmegye átiratát, melyben a Biky Károly és Kis Bertalan esperesek halála felett érzett és tolmácsolt részvétért köszönetét fejezi ki,

közgyűlésünk tudomásul veszi.

101. sz. Tárgyaltatott a királydaróczi református egyház kérelme: 1. a polgári község által az egyháznak iskolatelekhez leendő csatolás céljaira átengedett 50 □-öl közterületre vonatkozó tulajdonjog bekebelezési engedély és megosztási vázrajz jóváhagyása iránt;

2. az iskolateleknek állami elemi iskola elhelyezési céljaira a kir. kincstár részére — a tulajdonjog elismerése fejében fizetendő évi 1 korona bér ellenében — örök haszonbérbeadása iránt hozott bresbyteri és egyházközségi közgyűlési határozatok jóváhagyása iránt.

Egyházmegyei közgyűlés: 1. Királydaróczi község birája által 1912. évi december 19-én kiállított s a királydaróczi ref. egyház gondnoka és lelkésze által 1913. évi február 29-én elfogadott s Szatmárvármegye törvényhatósági bizottsága által 563—1913. bjkv. szám alatt jóváhagyott „Tulajdonjog bekebelezési engedélyt“, amely szerint Királydaróczi községben 954/1. hrsz. alatt előforduló köztérből 50 □-öl területre 954/1-b. hr. számmal jelölve a tulajdonjognak a királydaróczi ref. egyház javára — iskolai udvar kibővítése céljaira — leendő bekebelezése megengedett, valamint ezen engedély kiegészítő részét képező vázrajzot jóváhagyja s azokra a jóváhagyási záradékot reávezetettetni rendeli.

2. 1912. évi május 1-én tartott közgyűlésén 29. szám alatt s 1913. évi április hó 23-án tartott közgyűlésén 34. szám alatt hozott hatá-

rozatai kiegészítéseként jóváhagyó tudomásul veszi a királydaróczi református egyház presbyteriuma s egyházközségi közgyűlése által hozott azon határozatokat, amely szerint az egyház tulajdonát képező s a királydaróczi 28. számú bethében A. II. 1., 4., 5., 6. sorszám alatt felvett összesen 451 □-öl területű iskolatelket s az 1. pont szerint a községtől nyert 50 □-ölnyi udvarrészletet az egyház — állami elemi iskola elhelyezése céljaira, a tulajdonjog elismerése fejében fizetendő évi egy korona haszonbéri összeg fizetése ellenében — a kir. kincstár részére bérbe adja s megengedi, hogy az átengedett iskolatelken lévő épületek lebontása mellett, azon telken a kir. kincstár új állami iskolai épületet építtethessen.

Utasítja azonban egyházmegyei közgyűlés a királydaróczi református egyházközséget, hogy a kir. kincstárral kötendő szerződésben az 1. pontban említett „Tulajdonjog bekebelezési engedély”-ben Királydarócz község által kikötött korlátozást a szerződés pontjai közé úgy vegye fel, hogy annak betartása a kir. kincstárra nézve is kötelező legyen.

Ez a határozat s az 1. pont szerint jóváhagyott engedély és vázrajz — az egyházi I. t.-c. 15. §. b) pontja értelmében — további jóváhagyás céljából az egyházkerületi közgyűléshez felterjesztetni rendeltetnek.

102. sz. A hodászi ref. egyházközség megerősítés és jóváhagyás végett beterjeszti a presbyteriumnak új lelkészlak építését kimondó 1913. jul. 13-án V. sz. a. hozott határozatát s a műszaki tanácsos által a bevezetett módosításokkal elfogadásra ajánlt újonnan építendő parochia tervezetét és költségvetését, melynek összege 10,412 kor.

A hodászi lelkészlak építésének bemutatott tervezetét és költségvetését a műszaki tanácsos ajánlata alapján jóváhagyja és megerősíti egyházmegyei közgyűlésünk s annak kiépítését engedélyezvén, az egyháztanácsot szabályszerű versenytárgyalásra utasítja.

103. sz. Lányi Kálmán, volt hodászi lelkész özvegye kérelmezi, hogy az egyházmegyei gyámintézetnél levő tartozásának törlesztésébe gyámdíjának csak fele vonassék le évenként, a másik felét pedig készpénzben felvehesse.

Tekintettel arra, hogy a fennálló tartozásért a kérelmező fiai jótállást vállaltak, a kérelem kockázat nélkül teljesíthető s annak teljesítésére gyámpénztárnoknak az engedélyt a közgyűlés megadja.

104. sz. Széll György a nagybányai egyházmegye esperese az egyházmegyei közgyűléssel való közlés céljából megküldötte a szatmárnémeti-i ref. tanítóképző intézet képesítő vizsgálataira vonatkozó jelentését.

Közgyűlés a jelentést tudomásul veszi.

105. sz. Tárgyaltatott Főtiszteletű Püspök ur 4170/1913. számú leirata, mely szerint vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter ur a csomaközi homoktagi és csomaközi feketetagi ref. elemi népiskolánál egy tanítói állás szervezéséhez kért előzetes beleegyezését, az 1907. évi XXVII. t.-c. 12. §-a alapján megadta s az alkalmazandó tanerő fizetéskiegészítéséhez szükséges összeget államsegélyként engedélyezte.

Egyházmegyei közgyűlés Főtiszteletű Püspök ur értesítését tudomásul vevén, felhívja a csomaközi ref. egyház presbyteriumát, hogy az államsegélylyel szervezendő ref. elemi népiskola szervezése, a tanítói lakás és iskola létesítése s az iskola felszerelése iránt szükséges összes intézkedéseket tegye meg; a jóváhagyás alá tartozó határozatokat s a tanítói díjlevelet — részletes és kimerítő jelentése kapcsán — az 1914-ik év tavaszán tartandó egyházmegyei közgyűlésre mutassa be.

106. sz. Tárgyaltatott Horváth Sándor hodászi ref. tanítónak és Komoróczy János és társai hodászi ref. egyháztagoknak Főtiszteletű Püspök urhoz intézett s onnan saját hatáskörében leendő elintézés végett esperes urhoz megküldött panaszos kérelem, a hodászi ref. presbyterium azon intézkedése

ellen, amely szerint a templomkertnek egy része a lelkésztelek kertjéhez csatoltatott.

Egyházmegyei közgyűlés a panaszos kérelmet, mint alaptalant, elutasítja s megállapítja, hogy a kérelemre vonatkozólag intézkedés szükségé fenn nem forog.

Igy kellett határozni, mert megállapított, hogy:

1. az egyház presbyteriuma 1911. évi november 22-én tartott ülésén szabályszerűen elhatározta, hogy a templomkert egy részét — egy kerítésnek áthelyezése által — a lelkési házi kerthez csatolja, illetve ezen földrészletet évi egy korona hasznobéri összegért a lelkész használatára, házi kertje pótlásaként átbocsátja. Az egyházi I. t.-c. 14. §. f) pontja 22. és 26. §-ai értelmében ezen határozatot a presbyterium törvényes hatáskörében hozta, az felsőbb hatósági jóváhagyás alá nem tartozik s az ellen felebbezés az I. t.-c. 45. §-ában meghatározott időben és módon elő nem terjesztetvén, jogerőssé és végrehajthatóvá lett.

Ettől eltekintve is panaszosoknak felhozott indokai nem helytállóak; ugyanis:

azon indok, hogy a templomkert addigi formájából kivételt s hogy a templom északi oldal-fala félig eltakartatott s a szemlélőnek úgy tűnik fel, mintha a templom és tanítói-lak oldalához valami deszka alkotmány ragasztatott volna — a presbyteriumnak a panaszra vonatkozólag tett jelentése szerint — nem felel meg a valóságnak annyival is inkább, mert csak egy közönséges s eddig is fennállott deszkakerítésnek, mintegy 8 méterrel való áthelyezése eszközöltem.

Azon indok, hogy amennyiben a templom körül régebben temető volt, ezen területnek veteményes kertül használata kegyeltsértés, szintén nem helytálló, mert a presbyterium jelentése szerint, ha említett hely évszázadokkal ezelőtt lehetett is temetkezési hely, annak már régi idő óta semmi nyoma nincsen; s éppen úgy lehe-

teft temetkezési hely a jelenlegi templomkerttel egybefüggő eddigi lelkészlak, lelkészi kert, tanítói s iskolatelek is, még sem jutott soha senkinek eszébe ezen területek tisztességes használatát kegyeletsértésnek minősíteni; amint hogy évszázadokkal ezelőtt való temetkezési helynek kert-használata kegyeletsértésnek nem is tekinthető.

Mindezekkel szemben a presbyteriumnak 1911. évi november 22-én tartott ülésén VII. szám alatt, 1912. évi március hó 5-én V. szám alatt, 1912. évi október 10-én II. szám alatt, 1913. évi március 20-án III. szám alatt hozott határozataiból s 1913. évi május 25-én II. szám alatt hozott határozatából azt is meg kell állapítani, hogy a presbyteriumnak nemcsak joga, de kötelessége is volt a teljesen elhanyagolt templomkert rendezése iránt intézkedni s az ott meghonosodott s templom környékén meg sem tűrhető rendetlenségeket megszüntetni; s hogy e célból a templomkert egy részének a lelkészi házi kerthez csatolása nemcsak jogos és méltányos, hanem szükséges is volt.

107. sz. A mátészalkai egyház iskoláinak a törvény kívánalmainak megfelelő átalakítására 600 kor. kölcsönt vett fel saját alapítványi pénztárából, melyet a „Kóródy alapítvány” kamataiból óhajt letörleszteni, mely alapítvány nagyobb mérvű építkezési célra van hagyományozva.

Közgyűlés az egyházra nézve előnyös kölcsön felvételéhez utólagosan hozzájárul, de felhívja egyházi előjáróságát, hogy a kölcsön visszatérítését a jelzett módon pontosan eszközölje.

108. sz. A kismajtényi egyház presbyteriuma és egyház-községi közgyűlése határozatilag kimondotta, hogy iskoláját beszünteti, mivel az állam iskolát építtetett Kismajtényban, melyhez kinevezte az egyház tanítóját s az annak helyére választott tanító részére a miniszter fizetésekiegészítést nem utal-

ványozott. A maga erejéből egyház iskolát fenntartani a legjobb akarat mellett sem képes, tehát kéri ezen határozatok tudomásul vételét.

Egyházmegyei közgyűlés sajnálattal értesül a kismajtényi esetről, hol hiába volt a hivek áldozatkészsége az állami hatóság rideg eljárásával szemben.

Azonban midőn tudomásul veszi közgyűlés az iskola beszüntetését, egyben felhívja az egyház előjáróságát, kísérelje meg utólag is biztosítani, hogy az állami iskolához ref. vallásu tanító is neveztessek ki, hogy az a kántori teendőket elláthassa.

Hitelesítettett Mátészalkán, 1913. szept. 28-án.

Kincses István

jegyző.

Berey József

esperes.

Király István

Dr. Szepesi Károly

Birósági jegyzőkönyv.

109. sz. A nagykárolyi ref. egyházmegye bírósága, mint közigazgatási bíróság Szobonya József jármi-i lelkésznek — fegyelmi ügyéből kifolyólag — Fóris Lajos olcsvaapáti-i lelkész és néhai Szabó Gusztáv volt szamoszegi lelkész özvegye elleni költség megtérítése iránti ügyében 1913. évi szept. 17-én Mátészalkán megtartott tárgyalás alkalmával a következő

Végzést hozta:

Szobonya József kérelmét a panaszlottakkal szemben elutasítja a bíróság.

Indokok:

Szobonya József panaszló részére az általa követelt költségek a fegyelmi eljárás során meg nem ítéltettek; és amennyiben a fegyelmi eljárás, bár az ezuttali panaszlottak bejelentése alapján, de mégis hivatalból indított meg: ezért Szobonya József kérelmét a panaszlottakkal szemben el kellett utasítani.

110. sz. Melegh Dániel volt kaplonyi, jelenleg szamosbecsi tanítónak hasznos beruházás megtérítése iránt a kaplonyi egyházközség ellen beadott kérelme visszavonatván, a tárgyalás mellőztetett.

111. sz. A nagykárolyi ref. egyházmegye bírósága, mint közigazgatási bíróság Batta Miklós szamoszegi lelkésznek mint panaszosnak a szamoszegi presbyterium 1913. febr. 1-én 4. sz. a. kelt határozata elleni felebbezési ügyben 1913. szept. 17-én Mátészalkán megtartott tárgyalás után egyhangulag meghozta a következő

Ítéletet:

A szamoszegi presbyteriumnak 1913. febr. 1-én 4. sz. a. hozott határozatát feloldja a bíróság.

Indokok:

A becsatolt érvényben levő lelkészi díjlevél 7. pontja szerint „a jelenlegi, vagy netalán ezután nyerendő temetőföld teljes használata“ a lelkészt illeti. Ezen teljes használat alatt nemcsak a föld, fű és gyümölcstermése s a fák tisztogatása alkalmával lekerült galy értékesítése értendő, hanem az elkorhadt, kivénült és vadnövésű fának és az állag sérelme nélkül való kivágatása és felhasználása is a lelkész javadalmához tartozik.

112. sz. A nagykárolyi ref. egyházmegye bírósága, mint közigazgatási bíróság a gebei presbyteriumnak a 61/1913. sz. egyházmegyei bírósági jogerős ítélet tárgyában beadott perujtási kérelem ügyében 1913. szept. 17-én Mátészalkán megtartott tárgyalás után egyhangulag meghozta a következő

Ítélet:

A gebei ref. egyházközség presbyteriuma perujtási kérelmével elutasíttatik.

Indokok:

Minthogy a gebei presbyterium semmi, az alap perben nem használt olyan új bizonyítékot nem hozott fel kérelmében, mely az V. t.-c. 120. §. 1. és 2. pontja értelmében a perujtást indokolná: ennél fogva a gebei presbyteriumot perujtási kérelmével el kellett utasítani.

I. Melléklet.

Esperesi jelentés

a nagykárolyi ref. egyházmegye állapotáról

1912. évről.

ESPERESI JELENTÉS

a nagykárolyi református egyházmegye állapotáról
1912-ik évről.

1. Vallásos erkölcsi állapot.

1. Ünnepeken és vasárnapokon az istentiszteletek nagy buzgósággal, igen szép és jó eredménnyel tartattak meg 14 egyházban, jó eredménnyel 13, kellő eredménnyel 3, kielégítően 5 egyházban.

2. Vasárnap délután kátémagyarázat tartatik 15, bibliamagyarázat 8, felváltva káté- és bibliamagyarázat 5, egyik évben káté-, másik évben bibliamagyarázat tartatik 2, predikáció és bibliamagyarázat 1, csak ima 2 egyházban.

3. Hétköznapon délelőtt és délután csak egy egyházban (Börvely) tartatik istentisztelet; köznapon délelőtt és bűnbánati héten d. e. és d. u. 23 egyházban, csak bűnbánati héten 4 egyházban, csak télen 2 és csak egyes napokon 5 egyházban.

4. Köznapi bibliamagyarázat tartatik a téli hónapokban hetenként egyszer 1 egyházban (Nagyecsed); adventben és böjttben 1 egyházban (Börvely); csak adventben hetenként összesen 3 egyházban (Érendréd, Géres, Kántorjánosi).

5. Vallásos élet fokozására a következők történtek: Téli ujságot járattak 18 egyházban, más vallásos irányu lapot 8 egyházban, vallásos felolvasások tartattak 7 helyen, énekar van 5 egyházban, semmi intézkedés nem történt 5 egyházban. Jótékony egylet van 1 egyházban.

6. Konfirmációhoz a növendékeket a lelkész készíti elő 26 egyházban, a segéd-lelkész 3 egyházban; a tanító készíti

elő a lelkész felügyelete alatt 5 egyházban, egy egyházban (Paposon) jelenleg senki sem készítette elő a növendékeket a konfirmációhoz.

7. A konfirmáció tartatik virágvasárnapon 1, nagypénteken 1, husvétkor 1, áldozócsütörtökön 8, pünköst előtt 10, pünköstkor 4, junius vagy julius hóban 6, aratási urvacsorakor 4 egyházban.

8. Urvacsorával élők száma volt 40,683.

9. Betegeknek az urvacsora kívánatra bármikor kiszolgáltatik 28 egyházban, csak templomi urvacsoraosztáskor 6 helyen. Egy egyházban (Iriný) nincs szokásban.

10. Szektáriusok: nazarénus fi 32, nő 24 = 56 }
baptista fi 4, nő 3 = 7 } 63

11. Egyházi szertartást mellőzték 6 férfi és 8 nő kereszteselésénél és 1 házasságkötésnél.

12. Vadházasok száma 55 pár, viszálykodó házaspár nincs egy sem.

13. Áttért hozzánk fi 3, nő 5 = 8. Kitért fi 2, nő 0 = 2
8—2 = 6.

14. Szegényekről gondoskodott 8 egyház 293 korona 60 fillér értékben.

15. *Egyház és iskola javára adakozások:*

<i>Bere:</i> Veress Ferenc domahidai föld-			
birtokos ur a toronyra teendő			
salukátterek anyagja és készítése			
dijába	260.—	K	
Özv. Bartha Józsefné ugyancsak			
erre a célra	60.—	K	
Varga Juliánna készítettett egy			
diszes urasztali terítőt, értéke	54.—	K	
Varga Károly ur egy az iskola			
részére beszerzendő „Szatmár-			
vármegye“ térképére adomá-			
nyozott	10.—	K	384.— K
<i>Csomaköz:</i> Urvacsorához bort és ke-			
nyeret adományozott 3 iz-			
ben Uray Józsefné ref.			
lelkészné, értéke	12.—	K	
3 izben Becsky Györgyné			
községi jegyzőné, értéke	12.—	K	
Átvitel: 24.— K 384.— K			

	Áthozat:	24.— K	384.— K
<i>Csomaköz:</i>	Egy urasztali boroskannát adományozott Becsky György körjegyző, értéke	6.— K	30.— K
<i>Dobra:</i>	Az egyház javára	70.— K	
	Isk. gyermekeknek könyv-alapra	8.— K	78.— K
<i>Érendréd:</i>	Dr. Falussy Árpád bőjti ur- vacsora	10.— K	
	Szintai Kálmán husvéti ur- vacsora	10.— K	
	Dr. Falussy Árpád pünkösti urvacsora	10.— K	
	Nagy István új kenyéri ur- vacsora	10.— K	
	Balogh Péter újbori urvacsora	10.— K	
	Veres György karácsonyi ur- vacsora	10.— K	60.— K
<i>Fábiánháza:</i>	Község egyháznak	240.— K	
	Osán Györgyné egyháznak	5.— K	
	Kis Lászlóné „	4.— K	
	Szalai Gábor „	10.— K	
	Torsás Miklós „	5.— K	
	Szilágyi Ferencné urasztali kenyér	3.— K	267.— K
<i>Gencs:</i>	Új szószékre az egyháztagoktól	700.— K	
	Műkedvelői előadás jövedelme	300.— K	
	Vörös András mérki lakos iskolai célra adott	5.— K	
	Urvacsora osztáshoz kenyeret ad- nak a hivek, értéke	12.— K	1017.— K
<i>Géres:</i>	Urvacsorai kenyeret:		
	Bocsai Ferenc	2.40 K	
	Ujlakyné Tamás Mária	2.40 K	
	Urvacsorai bort:		
	Öt ízben Miklóssy Béla	48.— K	
	Egy ízben Cibere József	9.60 K	
	Iskolai padok javítására Barta Károly	10.— K	
	Orgona-alapra Miklóssy Béla	31.— K	
	Sári Károly Amerikából	5.— K	108.40 K
		Átvitel:	1944.40 K

		Áthozat: 1944·40 K	
<i>Hodász:</i>	Urvacsorához kenyeret és bort adtak Szücs János, Ujlaky Béla, Ibrányi Ferenc, özv. Szucsányi Jánosné, Ujlaky Bertalan, Galgóczi János. Bort: Pankotai Marcella, az egész értéke összesen . . .	60— K	60— K
<i>Ilk:</i>	Urasztalához kenyeret és bort a hivek adtak, értéke	50— K	
<i>Iriny:</i>	néhai Ujlaki Sándor hagyatéka Az ifjúság báljövendelméből . . . Államsegély Szatmári Erzsébet tanítónő aján- déka Ujlaky Andrásné ajándéka . . .	40— K 56·40 K 28·91 K 25— K 50— K	160·31 K
<i>Jármí:</i>	Urasztalához mind a hat alka- lommal benyeret adott Győrfi Albert presbyter, értéke . . . Bort ajándékoztak Szobonya Jó- zsef lelkész, Kiss Mihály, Szi- lágyi András, Takács Pál, Ku- lin Sándor, Szilágyi Katalin, értéke Szilágyi Lajos templomjavítás kőműves munkáját megaján- lotta, értéke	10— K 24— K 1060— K	
Templomjavításra:			
	Szondy András Győrfy Albert Uzonyi István Ifj. Doka Ferenc Amerikából Özv. Barna Józsefné Barna Miklós	6— K 10— K 10— K 2— K 2— K	
A hivek fuvar és gyalog nap- számot szolgálták		210— K	1334— K
<i>Kaplony:</i>	Az egyház szükségeire ada- koztak ifj. Hegedüs Bálint Hajdu Sándor	4— K 4— K	
Átvitel:		8— K	3498·71 K

	Áthozat:	8.— K	3498·71 K
<i>Kaplony</i> :	Az urasztalára egész éven át kenyeret adott ifj. Hegedüs Ferenczné sz. Nyiri Róza asszony, értéke	6.— K	
	Bort adott özv. Csoby Mihályné, értéke	7·20 K	21·20 K
<i>Krasznaszentmiklós</i> :	Az urasztalához kenyeret adtak, értéke	10.— K	10.— K
<i>Kántorjánosi</i> :	Szucsányi László, Molnár Károly, Pankotai Gábor, Nagy István, Elek László, Jeszenszky Ferenc urvacsorakor kenyeret és bort adtak, értéke	40.— K	
	Nagyságos Mándy Ignác hagyományozott	2000.— K	2040.— K
<i>Királydaróc</i> :	Báli jövedelem 30. Endrédi egyh. ad. 2. Nagy Gyula közad. gyűjt 16·24. Kovács József ugyancsak 15·50. Közalapból 200. Bál jövedelme 182. Bede János 106·21. Könyöradomány gyűjtés: Horváth Zsigmond ad. 8. Botó Pál ad. 12. Somfű Dénes urasztali teríték ért. 200. Petők Sándor 41·84. Bakos S. 146·61. Csorba István 46 20. Jánky Viktorné teríték ért. 10. Szombathy Jánosné teríték ért. 80 K. Horváth Zsigmondné teríték ért. 25 K. Mándi Szabó Miklósné, özvegy Krisztik Károlyné,		

Átvite : 5569·91 K

Áthozat: 5569·91 K

Királydarócz: Buzáta Jánosné, Buzáta
Sándorné, Baróthy Jó-
zsef, Buzáta Zsigmond,
özv. Szabó Péterné ur-
vacsorai kenyér és bor
mintegy 70 K. Komá-
romi Ágnes keresztelő
edény terítő ért 5 K
összesen 1166·95 K 1166·95 K

Mátészalka: Iskolai célra Mátészalkai
Takarékpénztár 40— K
Iskolai célra Mátészalkai
Ipar és Keresk. Bank 30— K
Iskolai célra Mátészalkai
Hitelszövetkezet 50— K
Egyházi célra: özv. Ma-
tein Tamásné 10— K
Kincses Pista, Ilonka, Jó-
zsika és Endre 20— K
Szepesi Ilonka a „Sze-
pesi-alapra“ 10— K
Nagy Zsigmond a „Nagy
Zsigmond-alapra“ . . . 20— K
Nyitrai Juliána az egyh.-nak 8— K
Szabó Sándor és neje Ne-
mes Juliánna 6— K
Lökös Frzsébet Amerikából 2— K
6 presbyter 12 kenyeret
az urasztalához 24— K 220— K

Mérk: Harangalapra adakoztak Képiró
Sándor 10 K, Lajos József
5 K, Tarcsa János 5 K, Már-
csa Emmi 2 K, összesen . . 22— K 22— K

Nagyecséd: Berey József urvacsorához
bort 15— K 15— K

Nagykároly: Gulácsi Tiborné egy ur-
asztali ezüst kehely . . 50— K
Özv. Kajdi Lászlóné egy
urasztali kendő 10— K

Átvitel: 60— K 6993·86 K

	Áthozat:	60.— K 6993·86 K
	Nagy János közigazgatás célra	10.— K
	Vigh János és neje köz- igazgatási célra	20.— K
	Kovács György kareskedő templomi futószőnyegek	180.— K
	Özv. Lukács Györgyné egy urasztali diszes bársony terítő	65.— K
	Tóth György és neje közig. célra	12.— K 347.— K
<i>Nyírmeggyes:</i>	Urasztalához bort adtak Balla Béla körjegyző, Orosz Bálint főgond- nok és özv. Varga Zsigmondné asszony	
<i>Olcsva:</i>	Urasztalához kenyeret és bort adtak id. Tóth Péter, Nagy Imréné, Borbás Sándor, Husztli István, Balogh Károly, ifj. Tóth Károly, Kölcsey Béla	45.— K 45.— K
<i>Olcsvaapáti:</i>	Urasztalához bort adott id. Kósa Menyhért 2 ízben 10 K értékben, Kósa Ár- pád és ifj. Szabó György 1—1 ízben 5—5 K ér- tékben, a presbyterium 2 ízben 10 K értékben. Kenyeret adtak Szászi Gusztávné, k. Szabó Im- réné, Kristin Imréné, ifj. Kósa Sándorné, ifj. Borbás Józsefné, Fóris Lajosné 18 K értékben. Az összes adakozás ér- téke	48.— K 48.— K
<i>Ópályi:</i>	Egyház részére adományoztak Kedves Ignácné 20 K, Bor-	

Átvitel: 7433·86 K

Áthozat: 7433·86 K

bély Zsigmond 3·33 K, Bor-		
bély Pálné 10 K, Gellér Já-		
nosné 10 K, Kokas Lajos		
10 K, Barta Lajos 3 K,		
Kozma Lászlóné 4 K, Balogh		
Mihályné 8 K, Varga Péter		
5 K, összesen	73·33 K	73·33 K
<i>Papos:</i> Földváry Tamás ur adott 193 K		
18 f, Kovács Elek ur 25 K,		
Hubert X. 1 K, Földváry T.		
ur 1 K, összesen	220·18 K	220·18 K
<i>Szamosszeg:</i> Templomjavítási célra több		
egyháztag adott 67 ko-		
ronát (Ezen adományok		
az egyház „Aranyköny-		
vében“ vannak felsorolva)	67.— K	67.— K
<i>Szaniszló:</i> Óbis Sándor 10 K, Csap Sán-		
dor 4 K, összesen	14.— K	14.— K
Összesen:	7808·37 K	

16. Jótékonyságot gyakoroltak a közetkező egyházak:

Bere 29·20 K, Börvely 54 K, Csomaköz 11·32 K, Dobra 35 K, Érdengeleg 25 K, Érendréd 171·29 K, Érkörtvélyes 36 K, Fábiánháza 37 K, Gencs 41 K, Géres 2 K, Hódász 26 K, Ilk 52·40 K, Iriny 41·32 K, Kaplony 15·22 K, Kántorjánosi 8·10 K, Királydaróc 19·31 K, Kismajtény 8·50 K, Mátészalka 412·29 K, Mérek 5 K, Nagyecsed 283 K, Nagykároly 92 K, Nyirmeggyes 62·12 K, Olcsvaapáti 20·65 K, Papos 5·62 K, Szamosszeg 305·49 K, Szaniszló 10 K, összesen 1908·83 K.

II. Anyagi élet és igazgatás.

17. A presbyterium minden egyházban törvényszerűen van megalkotva s jegyzőkönyveit a törvénynek megfelelőleg lelkész vezeti három (3) egyházban. 26 egyházban a ref. tanító s 6 egyházban más egyén vezeti (egyházi jegyző).

18. Az anyakönyvek Parasznya kivételével, hol a lelkész beteg, mindenütt rendesen vezettetnek s van külön áttértek és kitértek anyakönyve.

19. Megőriztetnek az egyházmegyei, kerületi és konventi jegyzőkönyvek, a körrendeletek, miután minden egyházban külön példány küldetik, nem jegyzőkönyveztetnek.

20. Leltár (III. t-c. 4. §.) van minden egyházban s törvényszerűen kiigazítva.

21. Lelkészi napló iktató és postakönyv van mindenütt.

22. Telekkönyvileg rendben vannak az egyes egyházak.

23. Számadás végeredménye a 35 egyházban összesítve:

Bevétel	387302 K 70 f.
Kiadás	280199 K 59 f.
Maradvány	107103 K 11 f.
Követelés	16852 K 14 f.

24. Alapítványok:

Bere: Orgona alap 30.— K

„Szegény alap“ Buttyán Mihály-féle
alapítvány nevet viseli 400.— K

Csomaköz: Van egy, mit néhai Buttyán
Mihály hagyományozott . . . 400.— K

Dobra: Sógor Antal örökösei alap . . . 200.— K

Özv. Gáti Lászlóné-féle alap . . . 100.— K

Domahida: Özv. Domahidy Sándorné ala-
pítvány 200.— K

Érdengeleg: Bük László-féle isk. alapítvány 430.— K

Boer Gusztáv-féle földpótlék 200.— K

Regale kötvény 395.— K

Néhai özv. Vaday Zsuzsánna

féle alap toronyépítésre . . . 2452.50 K

Tóth Imre alapítványa torony-
építésre 41.88 K

Éréndréd: Kölesön magtári pénzalap . . . 795.14 K

Uj temetői földfelvételi alap . . . 368.79 K

Szegényalap 301.40 K

Kossuth Lajos alap 22.20 K

Szegény tanulók vallásos könyv
alap 98.63 K

Árva alap 352.65 K

Uray István alap 355.65 K

Harang alap 18.40 K

Orgona alap 7.50 K

Vaday Zsuzsánna alap 2745.24 K

Teleky Erzsébet alap 209.48 K

Veres Lajos „Rákóczy“ alap 500.— K

Hitelszövetkezeti részvény . . . 25.— K

Átvitel: 10649.46 K

	Áthozat:	10649·46	K
<i>Érkörtlvélyes</i> :	I. Takácsi alap	815·52	K
	Pataky Ernő alap	62·69	K
	Ref. dalegyleti alap	547·36	K
	Toronyóra alap	653·27	K
	Kovács Gábor alap	1079·59	K
	Iskola alap	115·40	K
	II. Takácsi alap	250—	K
	Pap Antal alap	200—	K
	III. Takácsi alap	124—	K
<i>Gencs</i> :	„Csomay Vilhelmina-féle alap“	160·73	K
	Kardos Lipót gencsi alapítványa	1000—	K
	Gyene István alapítványa 11 hold		
	föld à 500 K	5500—	K
<i>Géres</i> :	Miklóssy alap	1000—	K
	Szegény alap	165·72	K
	Orgona alap	441·15	K
	Harang alap	43·09	K
	Iskola alap	32·65	K
<i>Ilk</i> :	Kalmárné-féle alap	2000—	K
<i>Iriny</i> :	Egyházi alap	125—	K
	Szegény alap	50—	K
	Iskolai alap	50—	K
<i>Kaplony</i> :	Egyházfentartási alap	1599—	K
	Iskolaépítési alap	4507·55	K
<i>Királydarócz</i> :	Magtári alap, voltaképen ez		
	az egyházfentartási alap	2364·58	K
<i>Mátészalka</i> :	Kincses alapítvány	303·44	K
	Temető alap	1531·03	K
	Gyászkocsi alap	47·78	K
	Lelkészlak építési alap	787·75	K
	Kerekes Ignác alapítvány	283·13	K
	Vasuti föld kisajátítási alap	310·26	K
	Schwarc Mór isk. alapítvány	216·40	K
	Egyházi szegény alap	203·74	K
	Gaál György alapítvány	232·07	K
	Templomi székalap	11·50	K
	Felsőbb tanulók segély alapja	213·15	K
	Népisk. tanulók segély alapja	166—	K
	Szepesi alap	31—	K
	Átvitel:	37874·01	K

	Áthozat: 37874·01 K
Koródi Ida Kerekes Ferencné alapítvány	44000·— K
Nagyecsed: Nincsenek alapítványok, csak alapok	
Nagykároly: Tóth Lajos alapítvány . . .	2258·— K
Sipos hagyaték	915·51 K
Turbucz alapítvány	531·56 K
Harang alapítvány	118·56 K
Kisajátítási alap	1188·58 K
Szamosszeg: Kósa Mihály alapítványa . .	400·— K
Vitka: Szalai-féle hagyomány	
	Összesen: 87286·22 K

Az alapítványok a célnak megfelelőleg használatnak.

25. Az egyházak jövedelmei, kamatok, haszonbérek, egyházi adók pontosan befolytak 27 egyházban, 8 egyházban van több kevesebb hátralék, melyek közigazgatási uton hajtattak be.

26. Az egyes egyházak adósságainak kimutatása:

Folyószám	Egyház neve	Adósság		Kamat hány %?	Törlesztés módja
		K	f		
5	Bere	2460	74	7 1/2 %	a tőke 10%-a amortizációs A pénztár készlet sze- rint amikor van évenként 400 K
	Börvely	9000	—	5 3/4 %	
	Dobra	1300	—	1100 K után 6 % 200 K után 8 %	
	Érdengeleg	800	—	6 %	
	Fábiánháza	3000	—	1 %	
10	Gebe	8000	—	7 1/2 %	Közalapítókesegély 32 évre évi kétezer (2000) K-t Félévenként egyházi jövedelemből
	Gencs	2310	—	8 %	
	Géres	25800	—	12—13 %	
	Hodász	21400	—	5.2 %	
	Ilk	6000	—	8 %	
15	Iriny	3000	—	1 1/2 %	amortizációval
	Jármí	5416	—	1 1/2 % 4000 tőke- gély után a többire 6 %	
	Kaplony	2000	—	1 1/2 %	
	Krasznaszentmiklós	10000	—	6 és 8 1/2 %	
	Kántorjánosi	12000	—	6000 K után 1 1/2 % 6000 K után 6 %	
20	Királydaróc	25000	—	20,000 K után 5.5 % 5000 K után 1 %	50 évi törlesztés
	Kismajtény	8000	—	1 1/2 %-kal a tőkét is törleszti	
	Mátészalka	22594	64	5 %	
	Mérk	10000	—	évi 589.86 f. 5 % 2000 K tőkegély 1 1/2 %	
	Nagydobos	14000	—	6 %, 7 %, 1 1/2 %	
25	Nagykároly	26247	09	5 % és 5.5 %	Megtakarítás esetén Amortizációs kölcsön 1/2 évenként 349.20 K-val
	Nyírmeggyes	12000	—	5 1/2 %	
	Nyirparasznya	4200	—	2000 K tőkegély 1 1/2 %, 2200 K után takarékpénztári %	
	Olcsva	10400	—	400 K után 6 % 10000 K után 4 3/4 %	
	Olcsvaapáti	5898	—	250 K 7 % mellett 1250 K 7 % mellett 4398.83 K 5 1/2 %	
28 egyház	Papos	2500	—	Tőkegély 1 1/2 %	amortizációs 32 évig 1/2 évenként Tőkegély
	Szamosszeg	23000	—	5 és 8 %	
	Szaniszló	6000	—	1 1/2 %	
28 egyház		282326	47		

27. Állami adó minden egyházban ki van fizetve, valamint az illeték is, csak a szamoszegi egyházban van 1196 korona 65 fillér hátralék adó.

28. Földadót az egyház fizeti a belhivatalnokok földje után 32 nelyen, a belhivatalnokok 2, s közösen az egyház és belhivatalnok egy helyen.

29. Belhivatalnokok teljesen ki vannak fizetve 33 egyházban, egy egyházban van (Érdengelegen) 21 K 40 f hátralék, egy egyházban pedig (Mérken) de a szórványokban 100 korona hátralék.

30. A templom jó állapotban van 27, javításra vár 7, rossz 1 egyházban; lelkészlak jó 24, javításra vár 7, rossz 4 egyházban; az iskola jó 22, javításra vár 4, rossz 3 egyházban; melléképületek jók 28, javításra vár 4, rossz 3 egyházban.

31. Az egyházi épületek mind a Fonciére-nél vannak biztosítva a géresi gőzmalom kivételével, mely a „Magyar Gazdák“ gőzmalmánál van biztosítva, a biztosítás értéke az összes 786,549 korona 34 fillér, hátralék nincs.

32. Új építkezés történt 11 egyházban 15,872 korona 41 fillér értékben.

33. Épületek jókarban tartására 35 egyház 29,343 korona 99 fillért fordított.

III. Népiskolai adatok.

34. Tanköteles 6—12 évig	fi	2511	
	nő	2441	összesen 4952
iskolába jár	fi	2202	
	nő	2138	összesen 4340
iskolát elhagyta	fi	77	
	nő	75	összesen 152
iskolázatlan	fi	243	
	nő	217	összesen 460
35. Tanköteles 12—15 évig	fi	877	
	nő	861	összesen 1738
iskolába jár	fi	664	
	nő	615	összesen 1279

36., 37., 38, 39, 40. számok részletes kimutatása:

Egyház neve	Hány osztályu az iskola			Konfirmáltak			Megtartatik-e a tanterv s a kerületi kiadványok használatának-e?	Milyen a tanítás eredménye ?	Az iskola felszerelése milyen ?	
	fiu	leány	vegyes	fi	nő	összes			Tanszerekben ?	Egészségi tekintetben ?
Bere	—	—	I-VI.	7	2	9	igen	jó	teljes	kifogástalan
Börvely	—	—	I-II.	14	16	30	"	jeles	"	jó
"	III-VI.	—	—	—	—	—	"	kitünő	"	"
"	—	III-VI.	—	—	—	—	"	"	"	"
Csomaköz	—	—	—	3	2	5	—	—	—	—
Dobra	—	—	I-II.	19	20	39	igen	jeles	kielégítő	kielégítő
"	—	—	II-III.	—	—	—	"	kitünő	"	"
"	—	—	IV-VI.	—	—	—	"	kitünő	"	"
Domahida	—	—	—	6	3	9	—	—	—	—
Érdengeleg	—	—	—	2	5	7	—	—	—	—
Érendréd	—	—	—	4	9	13	—	—	—	—
Érkörtlényes	—	—	I-II.	21	13	34	igen	jeles	teljes	megfelelő
"	—	—	III-VI.	—	—	—	"	kitünő	"	"
Fábiánháza	—	—	I-II.	3	12	15	"	jeles	jó	jó
"	—	—	III-VI.	—	—	—	"	kitünő	"	"
Gebe	I-V.	—	—	9	7	16	"	jeles	hiányos	"
"	—	I-V.	—	—	—	—	"	jeles	"	"
Géncs	—	—	I-II.	27	15	42	"	jeles	teljes	tűrhető
"	—	—	III-VI.	—	—	—	"	jeles	"	"
Géres	—	—	I-II.	15	18	33	"	kitünő	"	megfelelő
"	—	—	III-VI.	—	—	—	"	kitünő	"	"
Hodász	—	—	I-II.	8	6	14	"	jó	hiányos	kifogástalan
"	—	—	III-V.	—	—	—	"	kielégítő	"	"
Ilk	—	—	I-II.	8	9	17	"	kitünő	teljes	teljes
"	—	—	III-VI.	—	—	—	"	jeles	"	"
Iriny	—	—	I-II.	8	12	20	"	kitünő	"	megfelelő
"	—	—	III-VI.	—	—	—	"	jó	"	"
Jármí	—	—	I-II.	5	4	9	"	jeles	törvényszerű	teljesen megf.
"	—	—	III-VI.	—	—	—	"	jó	"	"
Kaplony	—	—	—	3	3	6	"	—	a törvényes első csoport megvan	kifogásolható
Kr.-szentmiklós	—	—	—	2	1	3	"	—	—	—
Kántorjánosi	—	—	I.	16	23	39	"	kitünő	megfelelő	megfelelő
"	—	—	II-III.	—	—	—	"	jeles	"	"
"	—	—	IV-VI.	—	—	—	"	kitünő	"	"
Királydaróc	—	—	—	13	16	29	—	—	—	—
Kismajtény	—	—	I-V.	12	6	18	igen	jeles	megfelelő	rossz
Mátészalka	III-VI.	—	—	41	36	77	"	jeles	szabályszerű	szabályszerű
Átvitel:	—	—	—	246	238	484	—	—	—	—

Egyház neve	Hány osztályu az iskola			Konfirmáltak			Megtartatik-e a tanterv s a kerületi kiadványok használatnak-e?	Milyen a tanítás eredménye?	Az iskola felszerelése milyen?	
	fiu	leány	vegyes	fi	nő	összes			Tanszerekben?	Egészségi tekintetben?
Áthozat : Mátészalka	—	—	—	246	238	484	—	—	—	—
"	—	I-II.	—	—	—	—	igen	elégs.	szabályszerű	szabályszerű
"	II-III.	—	—	—	—	—	"	kitűnő	"	"
"	—	III-VI.	—	—	—	—	"	jeles	"	"
"	I.	—	—	—	—	—	"	"	"	"
Mérk	—	—	I-II.	15	14	29	"	"	fel van szerelve	kifogástalan
"	—	—	III-VI.	—	—	—	"	jó	"	"
Nagydobos	—	—	I-II.	6	9	15	"	jeles	jó	jó
"	—	—	III-VI.	—	—	—	"	kitűnő	"	"
Nagykároly	I.	—	—	—	—	—	"	jeles	hiányos	kielégítő
"	II-VI.	—	—	—	—	—	"	"	"	"
"	III-IV.	—	—	—	—	—	"	kitűnő	"	"
"	—	I-II.	—	—	—	—	"	"	"	"
"	—	III-IV-VI	—	—	—	—	"	"	"	"
Nagyecsed	II V.	—	—	26	29	55	"	jeles	jó	jó
Nyírmeggyes	—	—	I.	9	8	17	"	kitűnő	törvényszerű	törvényszerű
"	—	—	II-III.	—	—	—	"	jeles	"	"
"	—	—	IV-VI	—	—	—	"	"	"	"
Nyírpárasznia	—	—	I-VI.	5	3	8	"	jó	részben megf.	megfelelő
Olesva	—	—	I-II.	19	11	30	"	kitűnő	megfelelő	"
"	—	—	III-VI.	—	—	—	"	"	"	"
Olesvaapáti	—	—	I-II.	4	8	12	"	jeles	"	"
"	—	—	III-VI.	—	—	—	"	elégs.	"	"
Ópályi	—	—	I-VI.	9	8	17	"	elégs.	szabályszerű	szabályszerű
Papos	—	—	I-VI	—	—	—	"	—	"	tűrhető
Szamosszeg	—	—	I.	29	36	65	"	kitűnő	jó	jó
"	—	—	II.	—	—	—	"	"	"	"
"	—	—	III-IV.	—	—	—	"	"	"	"
"	—	—	V-VI	—	—	—	"	jeles	"	"
Szaniszló	—	—	I-VI.	17	24	41	"	"	teljes	"
Vitka	—	—	I-II.	8	11	19	"	elégs.	megfelelő	megfelelő
"	—	—	III-VI.	—	—	—	"	jeles	"	"
Összesen :				393	399	792				

Összesítés. A 35 egyház közül Csomaköszön nincs sem felekezeti, sem állami iskola (tan-kötelesek hiányában), 7 egyházban van állami iskola, 29 egyházban (2 helyen ott is, hol állami iskola is van) 62 tanteremben 62 tanító működik felekezeti iskolánkban (ezek közül tanítónő). Tanítás eredményét tekintve, kitűnő 23, jeles 26, jó 6, elégséges 5. Egy iskolában, Paposon nem volt egész éven át tanítás, Kaplonyban pedig nem volt vizitálás. Az iskolák felszerelése tanszerekben teljes 15, jó 9, megfelelő 9, törvényszerű 15, részben megfelelő 1, kielégítő 4, hiányos 9 tanteremben; egészségi tekintetben kifogástalan 7, jó 15, megfelelő 16, kielégítő 8, tűrhető 3, teljes 2, szabály és törvényszerű 9, kifogásolható 1, rossz 1 tanterem.

Nagyecsed, 1913. évi augusztus 7.

BEREY JÓZSEF, esperes.

41. számra a felelet legvégül.

IV. Népmozgalmi adatok:

Egyház neve	S z ü l e t e t t							Meghalt			Házasságra lépett		Reverzalist adott		Népesség		
	Törvényes		Törvénytelen		Összesen		Együtt			Összesen	ref pár	vegyes pár	javunkra	kárunkra			
	fi	nő	fi	nő	fi	nő		fi	nő								
Bere	8	10	—	—	8	10	18	8	12	20	7	—	—	—	232	245	477
Börvely	43	31	2	2	45	33	78	23	22	45	17	—	—	—	filia 3	4	7
Csomaköz	—	4	2	3	2	7	9	1	4	5	1	—	—	—	865	820	1685
Dobra	42	46	2	1	44	47	91	19	11	30	14	—	—	—	39	43	82
Domahida	7	9	1	—	8	9	17	3	7	10	1	1	—	—	filia 2	4	6
Érdengeleg	8	1	1	—	9	1	10	4	4	8	2	—	—	—	750	808	1558
Erendréd	17	15	1	—	18	15	33	11	7	18	3	2	2	—	filia 28	34	62
Érkörtlvényes	34	38	1	—	35	38	73	21	24	45	10	3	—	—	193	202	395
Fábiánháza	23	20	3	5	26	25	51	18	15	33	16	—	—	—	131	136	267
Gebe	19	9	—	—	19	9	28	11	13	24	8	—	—	—	466	528	994
Gencs	13	20	1	—	14	20	34	11	7	18	3	1	—	—	683	672	1355
Géres	22	20	6	5	28	25	53	12	9	21	9	—	—	—	filia 23	29	52
Hodász	24	20	1	3	25	23	48	13	22	35	10	—	—	—	636	676	1312
Ilk	18	16	3	2	21	18	39	12	12	24	6	—	—	—	filia 80	49	129
Irin	11	14	—	—	11	14	25	—	5	5	2	—	—	—	479	533	1012
Jármi	13	8	1	2	14	10	24	7	6	13	5	—	—	—	425	465	890
Kaplony	7	3	—	—	7	3	10	3	1	4	3	—	—	—	508	652	1160
Kr.-sztmiklós	—	2	—	—	—	2	2	3	—	3	—	—	—	—	386	330	716
Kántorjánosi	36	33	2	3	38	36	74	25	24	49	8	4	—	—	filia 85	98	183
Királydaróc	5	8	—	2	5	10	15	10	6	16	6	—	—	—	395	436	831
Kismajtény	20	13	—	1	20	14	34	5	4	9	4	1	—	—	269	264	533
Mátészalka	53	59	9	9	62	68	130	35	42	77	23	6	3	3	filia 6	5	11
Mérk	25	27	1	1	26	28	54	25	25	50	9	1	—	—	228	233	461
Nagydobos	20	32	5	4	25	36	61	11	12	23	13	2	—	—	136	151	287
Nagyecsed	76	76	8	12	84	88	172	51	48	99	24	2	—	—	56	74	130
Nagykároly	42	49	4	6	46	55	101	34	33	67	12	20	—	—	filia 9	4	13
Atvitel:	586	583	54	61	640	644	1284	376	375	751	216	43	5	3	753	812	1565
															258	385	643
															filia 32	33	65
															359	355	714
															1832	1618	3450
															342	344	686
															filia 71	70	141
															616	590	1206
															1962	1908	3870
															1725	1704	3429

Egyház neve	S z ü l e t e t t						Meghalt			Ház- ságra lépett		Rever- salist adott		Népesség			
	Törvé- nyes		Tör- vény- telen		Összesen		Együtt	fi	nő	Összesen	ref. pár	vegyes pár	javunkra	kárunkra	fi	nő	Összesen
	fi	nő	fi	nő	fi	nő											
Athozat :	586	583	54	61	640	644	1284	376	375	751	216	43	5	3	15063	15314	30377
Nyirmegyes	32	31	—	1	32	32	64	11	12	23	17	1	—	—	829	811	1640
Parasznya	3	3	—	2	3	5	8	3	2	5	4	1	—	—	100	80	180
Olesva	15	22	1	2	16	24	40	11	10	21	2	1	—	—	415	445	860
Olesvaapáti	19	12	—	1	19	13	32	16	7	23	5	—	—	—	369	370	739
Ópályi	22	8	—	—	22	8	30	9	8	17	4	1	—	—	281	246	527
Papos	7	7	2	1	9	8	17	4	3	7	—	—	—	—	100	100	200
Szamosszeg	43	46	4	3	47	49	96	32	36	68	15	—	—	—	1347	1250	2597
Szaniszló	16	24	—	—	16	24	40	14	15	29	6	—	—	—	212	214	426
Vitka	14	27	—	2	14	29	43	13	12	25	9	1	—	—	412	444	856
Összesen :	757	763	61	73	818	836	1654	489	480	969	278	48	5	3	19142	19297	38439

41. szám.

Esperesi jelentés

a nem református tanintézetekbe járó növendékek vallásos
oktatásáról az 1912—13-ik tanévben.

1. *Nagykároly*. Róm. kath. kegyesrendi főgymnáziumában
a vallást tanította ifju Kürthy Károly segédlelkész.

VIII. osztály. Tankönyv: A magyarországi prot. egyházak
története, írta Dr. Balogh Ferenc. Heti 1 óra. Növendékek
száma 3.

VII. osztály. Kézikönyv: Ker. hittan és erkölcstan, írta Dr.
Erdős József. Heti óra száma 1. Tanulók száma 5. Ezek közül
2 jeles, 2 jó, 1 elégséges.

VI. osztály. Kézikönyv: Ker. egyháztörténet, írta S. Szabó
József. Heti óra 1. Tanulók száma 5. Mind jeles.

V. osztály. Kézikönyv: Ker. egyháztörténet, írta S. Szabó
József. Heti óra 1. Tanulók száma 6. Ezek közül 4 jeles,
1 jó, 1 elégséges.

IV. osztály. Kézikönyv: Ker. erkölcstan, írta S. Szabó
József. Heti óra 1. Tanulók száma 9. Ezek közül 6 jeles,
2 jó, 1 elégséges.

III. osztály. Kézikönyv: Ker. hittan, írta Barla Jenő. Heti
óra 1. Tanulók száma 5. Ezek közül 4 jeles, 1 jó.

II. osztály. Kézikönyv: Az ujszövetségi kijelentés története,
írta Farkas Kálmán. Heti óra 1. Tanulók száma 10. Ezek kö-
zül 9 jeles, 1 jó.

I. osztály. Kézikönyv: Ó-szövetségi kijelentés története,
írta Farkas Kálmán. Heti óra 1. Tanulók száma 9. Ezek közül
7 jeles, 1 jó, 1 elégséges.

Ref. tanulók összes száma az I—VIII. osztályban 53. Heti
óra 8. Tiszteletdíj az egyháztól 300 korona.

2. *Nagykároly*. Állami polgári fiúiskola. Tanította a hittant
ifju Kürthy Károly segédlelkész.

IV. osztály. Kézikönyv: Keresztyén erkölcstan, írta S. Szabó József. Heti óra $\frac{1}{2}$. Tanulók száma 8. Ezek közül 2 kitünő, 1 jeles, 6 jó.

III. osztály. Kézikönyv: Keresztyén hittan, írta Barla Jenő. Heti óra $\frac{1}{2}$. Tanulók száma 10. Ezek közül 4 kitünő, 1 jeles, 3 jó, 2 elégséges.

II. osztály. Kézikönyv: Ujszövetségi kijelentés, írta Farkas Kálmán. Heti óra $\frac{1}{2}$. Tanulók száma 8. Ezek közül 2 kitünő, 2 jó s 4 elégséges.

I. osztály. Kézikönyv: Ószövetségi kijelentés, írta Farkas Kálmán. Heti óra $\frac{1}{3}$. Tanulók száma a) és b) osztályban együtt 22. Ezek közül 4 kitünő, 5 jeles, 4 jó, 9 elégséges.

Tanulók száma I—IV. osztályban 48. Heti óra a 4 osztályban 2. Tiszteletdíj az államtól 100 korona.

3. *Nagykároly*. Állami polgári leányiskola. Tanította a hitant ifj. Kürthy Károly segédlelkész.

IV. osztály. Kézikönyv, mint a fiuiskolában. Heti óra $\frac{1}{2}$. Tanulók száma 13. Ezek közül 9 kitünő. 2 jeles, 2 jó.

III. osztály. Kézikönyv és tananyag, mint a fiuiskolában. Heti óra $\frac{1}{2}$. Tanulók száma 11. Ezek közül 6 kitünő, 2 jeles, 3 jó.

II. osztály. Kézikönyv, mint a fiuiskolában. Heti óra $\frac{1}{2}$. Tanulók száma 16. Ezek közül 13 kitünő, 2 jeles, 1 jó.

I. a) és b) osztály. Kézikönyv, mint a fiuiskolában. Heti óra $\frac{1}{2}$. Tanulók száma 17. Ezek közül 10 kitünő, 1 jeles, 5 jó, 1 elégséges.

Tanulók száma az I—IV. osztályban 57. Heti óra 2. Tiszteletdíj az államtól 100 korona.

4. *Mátészalka*. Állami polgári fiuiskola. Vallást tanította Kincses István ref. lelkész.

IV. osztály. Kézikönyv: Ker. erkölcstan, írta S. Szabó József. Tanulók száma 9.

III. osztály. Kézikönyv: Ker. hittan, írta Barla Jenő. Tanulók száma 3.

II. osztály. Kézikönyv: Ujszövetségi kijelentés, írta Farkas Kálmán. Tanulók száma 15.

I. osztály. Kézikönyv: Ószövetségi kijelentés, írta Farkas Kálmán. Tanulók száma 11.

Heti óra az I—IV. osztályban 4. Tanulók összes száma 38. Tiszteletdíj az államtól 200 korona.

5. *Állami elemi iskolákban:*

a) *Domahida.* I—VI. osztályban a vallástant és éneket tanította Szabó Zoltán segédlelkész. Ref. tanulók száma (fiu 27, leány 18) összesen 45. Heti óra 2.

b) *Érdengeleg.* I—IV. osztályban tanította a vallástant Nagy Károly lelkész. Tanulók száma 39, (fiu 22, leány 17) heti óra 2. Tiszteletdíj 100 korona.

c) *Érendréd.* Tanította a vallástant Csutoros Albert lelkész, az éneket Szaleczky Miklós kántor. Tanulók száma I—VI. osztályban 97. Heti óra 4, melyből 1 az énektanításra fordított. Tiszteletdíj 180 korona.

d) *Királydarácz.* Vallástant és éneket tanította M. Szabó Miklós lelkész. Tanulók száma 68, (fiu 40, leány 28) heti óra 2.

e) *Krasznaszentmiklós.* Vallástant tanította Csighy István lelkész. Tanulók száma 1 fiu, 2 leány, összesen 3. Heti óra 2.

f) *Nagyecsed.* Vallást és éneket tanította Szondy Lajos segédlelkész. Tanulók száma 169 fiu, 190 leány, összesen 359. Heti óra osztályonként 2, összesen 16. Tiszteletdíj az államtól 640 korona.

Nagyecsed, 1913. évi augusztus 7.

Berey József
esperes.

II. Melléklet.

Kimutatás

a vagyonelektárakról.

Kimutatás a

Sorszám	Egyházközség neve	I. I n g a t l a n o k							
		a) Épületek		b) Földek					
		Érték		Terület		Érték		Jövedelem	
		K	f	kat. hold	öl	K	f	K	f
1	Bere	52901	—	40	1236 1600	33600	—	886	04
2	Börvely	103250	—	153	0634 1600	95200	—	3915	—
3	Csomaköz	5858	—	68	1299 1600	44154	—	332	63
4	Dobra	38990	—	49	1386 1600	6159	67	431	26
5	Domahida	21900	—	79	1339 1600	48000	—	1600	—
6	Érdengeleg	24972	52	54	1450 1600	66230	—	2594	—
7	Érendréd	29400	—	75	0098 1600	23637	—	1378	—
8	Érkörtlélyes	41150	—	148	0330 1600	44500	—	1319	60
9	Fábiánháza	63850	—	107	0069 1600	33600	—	1205	—
10	Gebe	106147	—	105	0559 1600	81525	—	2800	—
11	Gencs	90330	—	82	0570 1600	43942	—	1503	40
12	Géres	111370	—	17	0959 1600	12700	—	650	—
13	Hodász	99376	—	66	0671 1600	42700	—	1638	—
14	Ilk	38670	—	75	1082 1600	15020	—	1140	—
15	Iriny	42300	—	22	1265 1600	15428	81	513	—
16	Jármí	53108	—	92	0412 1600	38596	56	940	—
17	Kántorjánosi-Nyiriklód	137890	—	111	1378 1600	161508	—	3231	—
18	Kaplony	9730	—	19	0381 1600	10025	98	1380	—
19	Királydaróc	53800	—	54	1355 1600	4400	—	1160	—
20	Kismajtény	42760	—	47	1409 1600	36610	—	1003	—
21	Krasznaszentmiklós . .	47250	—	58	0449 1600	52000	—	1210	—
Átvitel :		1205002	52	1521	—	909537	02	30829	93

vagyoneleltárakról.

II. Ingó- ságok		III. Tőkéek és alapok		IV. Alapít- ványok		V. Hasznos jogok		VI. Terhek		VII. Összesítés	
K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f
7615	58	1574	70	—	—	—	—	4280	—	95691	28
15902	—	187	49	—	—	1500	—	9200	—	216039	49
553	—	2725	87	443	42	—	—	—	—	53734	29
5048	59	20602	05	300	—	—	—	1320	—	71100	31
3470	—	11983	16	200	—	—	—	—	—	85553	16
2241	—	6603	80	430	—	—	—	1000	—	100477	32
3569	—	3446	77	4978	94	5	—	—	—	65036	71
18113	40	5125	59	—	—	4	—	—	—	108892	99
8531	—	—	—	—	—	—	—	3000	—	105981	—
4771	56	—	—	—	—	—	—	8000	—	192443	56
6762	60	2233	50	1215	73	—	—	2310	—	144483	83
9550	—	749	96	1000	—	—	—	24500	—	135369	96
7384	40	594	23	—	—	—	—	21400	—	150054	63
1152	—	2000	—	—	—	—	—	6000	—	56842	—
4266	21	1146	90	—	—	—	—	3000	—	63141	92
6152	63	1962	18	—	—	—	—	5236	98	99819	37
15645	—	229	52	2250	—	—	—	13251	—	317522	52
1980	30	8488	13	—	—	2400	—	1880	—	32624	41
3930	—	2563	21	—	—	4400	—	24379	88	108693	21
5297	80	2582	—	—	—	—	—	8000	—	87249	80
3555	—	—	—	—	—	—	—	10100	—	102805	—
135491	07	74799	06	10818	09	8309	—	146857	86	2393555	76

Sorszám	Egyházközség neve	I. I n g a t l a n o k							
		a) Épületek		b) Földek					
		Érték		Terület		Érték		Jövedelem	
		K	f	kat. hold	öl	K	f	K	f
	Áthozat:	1205002	52	1521		909537	02	30829	93
22	Mátészalka	108170	—	75	0822 1600	48450	—	2480	—
23	Mérk	47800	—	66	0536 1600	50800	—	664	—
24	Nagydobos	54615	—	64	0669 1600	86533	—	437	62
25	Nagyecsed	138408	—	155	0849 1600	110049	—	7500	—
26	Nagykároly	104280	—	56	1408 1600	25232	—	1271	—
27	Nyírmeggyes	71790	—	99	0914 1600	61000	—	1036	—
28	Nyirparasznya	17170	—	72	0550 1600	28600	—	1576	—
29	Olesva	58250	—	31	1473 1600	25358	90	1218	56
30	Olesvaapáti	35140	—	57	1068 1600	27363	40	1863	71
31	Ópályi	67360	—	60	1376 1600	43900	—	1025	35
32	Papos	10303	—	55	0901 1600	14470	—	750	—
33	Szamosszeg	182100	—	150	1476 1600	115975	—	6805	—
34	Szaniszló	30142	—	69	1433 1600	26359	30	863	91
35	Vitka	112480	—	96	0004 1600	89450	—	1255	—
	Összesen:	2253010	52	2645		1702677	62	58576	08

III. Melléklet.

SZABÁLYRENDELET

a nagykárolyi református egyházmegyében.

I. a) Az egyházmegye.

A nagykárolyi ref. egyházmegye kebelében van 35 anyaegyház, 1 társegyház, 26 szórvány (mind Szatmár vármegyében), melyeknek jelenlegi elnevezése, beosztása, presbytereinek és szavazatának száma a következőleg állapittatik meg:

Sor-szám	Anyaegyház	Szórványai	Presbyterek száma	Szavazata
1	Bere	Mezőfény (Fény)	8	1
2	Börvely	Kálmánd	16	1
3	Csomaköz	Mezőpetri	4	1
4	Dobra	Krasznabéltek, Nántü, Rákosterebes	16	1
5	Domahida	—	10	1
6	Érdengeleg	—	4	1
7	Érendréd	—	12	1
8	Érkörtvélyes	Penészlek	12	1
9	Fábiánháza	Nyiresaholy	16	1
10	Gebe	—	12	1
11	Genes	Mezőterem	12	1
12	Géres	Gyöngy, Krasznasándor- falu, Lajosmajor, László- tér, Szakasz	12	1
13	Hodász	Nyiresászári, Nyirderzs	8	1
14	Ilk	—	12	1
15	Iriný	Portelek, Vezend	12	1
16	Jármí	—	12	1
17	Kántorjánosi) Nyiríklód)	—	24	1
	társ- egyház			
18	Kaplony	—	8	1
19	Királydaróc	Krasznaterebes, Piskáros	12	1
20	Kismajtény	Nagymajtény, Gilvác	8	1

Sor- szám	Anyaegyház	S z ó r v á n y a i	Presbyte- rek száma	Szava- zata
21	Krasznaszentmiklós	Esztró	5	1
22	Mátészalka	—	40	2
23	Mérk	Vállaj, Csanálos	12	1
24	Nagydobos	—	12	1
25	Nagyecsed	—	24	2
26	Nagykároly	—	24	2
27	Nyirmeggyes	—	12	1
28	Nyirparasznya	—	5	1
29	Olcsva	—	12	1
30	Olcsvaapáti	—	16	1
31	Opályi	—	8	1
32	Papos	—	4	1
33	Szamosszeg	—	20	1
34	Szaniszló	Reszege	8	1
35	Vitka	—	12	1

b) *Egyházmegyei tisztviselők.*

1. Esperes, gondnok, 6 lelkészi tanácsbíró, 6 világi tanácsbíró, 1 lelkészi főjegyző, 1 lelkészi aljegyző, 1 világi főjegyző, 1 világi aljegyző mindannyian a presbyteriumok szavazataival 10 évre választva; ügyész, közpénztárnok, gyámintézeti pénztárnok, ellenőrök és alább felsorolt bizottságok szintén 10 évre a közgyűlés által választva

2. Ha időközben valamely állás megüresedik, a választás a 10 év még hátralevő idejére történik.

3. Újból megválasztott tisztviselő újabb esküt nem tesz

4. Esperes évi tiszteletdíja 400 korona; segédlelkész, esetleg esperesi irodai kisegítő alkalmazására 500 korona évenként. Irodai szükséglet közpénztárból. Irodai postakihordó díjazása évenként 50 korona a közpénztárból. Hivatalos pecsédíj 4 korona. Lelkészi főjegyző tiszteletdíja évi 60 korona. Tanácsbírák tiszteletdíjban nem részesülnek, hanem köz- és bírósági ülések alkalmával 16 korona, kiküldetések alkalmával utiköltségeik megtérítésén kívül 10 korona napidíjat számíthatnak fel a közpénztár terhére.

5. Egyházkerületi közgyűlésre az egyházmegye 1 lelkészi és 1 világi képviselőt küld ki a közgyűlés tagjai közül, a közgyűlés által választva 1 évi időtartamra, mindig az előző év őszi gyűlésén választva. Ugyanekkor választ 1—1 pótkép-

viselők, a rendes képviselők akadályoztatása esetére. Képviselők utiköltsége és napi 16 korona díja a közpénztárból fedeztetik. Képviselők kötelesek a kerületi gyűlésen mindvégig jelenlenni s az egyházmegye érdekeit védelmezni.

II. Egyházmegyei közgyűlés.

6. Tagjai: esperes és gondnok, mint elnökök, 34 rendes (esetleg helyettes) lelkész, 6 lelkészi, 6 világi tanácsbíró, 4 jegyző, 3 tanítóképviselő, — 36 egyházi képviselő (minden egyházból 1—1 a presbyteriumok által választva) akiknek tanácskozási és szavazati joguk is van.

7. Tanítóképviselők 3 évre választatnak a presbyteriumok szavazatai által. (I. t.-c. 51. §. e.)

8. A közgyűlés nyilvános, azon bárki megjelenhet, de szólási és tanácskozási joga a fent megjelölt tagokon kívül csak az egyházmegyei ügyészek és segédlelkészeknek van. (I. t.-c. 51. §. g. 152. §. a.)

9. Ha valamely egyház presbyteriuma egynél több képviselőt küldene ki, a megbízó levélben első helyen beírott képviselő bír tanácskozási és szavazati joggal.

10. Közgyűlésekre pontosan megjelenni s azon mindvégig jelenlenni a szavazattal bíró tagoknak kötelessége. Előregegyeztetett lelkészeket a megjelenés alul az egyházmegyei közgyűlés egyszersmindenkorra felmentheti. Egyes esetekben a közgyűlés az elnökséghez beadott indokolt jelentés alapján felmentést adhat. Utólagos igazolás (következő gyűlésen) csakis oly esetekben vehető elbírálás alá, midőn előre nem látható akadály miatt nem lehetett a gyűlésen valaki.

11. Az igazolatlanul meg nem jelenőket, vagy a gyűlésről idő előtt s bejelentés nélkül eltávozókat a lelkészi főjegyző jegyzi fel, s felszólítja a birságnak 8 nap alatti befizetésére a gyámpénztárba, melynek ha fogamatja nem lenne, jelentést tesz az esperesnek, további intézkedés végett.

12. Birság esetenként minden meg nem jelenésért, vagy a gyűlésről idő előtt eltávozásért 4 korona, mely az egyházmegyei gyámintézeti pénztárnokhoz küldendő be.

13. Ha valamely közgyűlési tag egyfolytában 3 ízben igazolatlanul távol maradna, lelkészi főjegyző a következő közgyűlésen jelentést és indítványt tesz a további eljárásra vonatkozólag, esetleg az V. t.-c. 34. §. A. 1. értelmében a fegyelmi megindítására.

III. tanácskozási szabályok.

1. A gyűlés megnyitása után az elnök teszi meg jelentését.
2. Beterjesztett ügyek az egybeállított tárgysorozat sorrendje szerint tárgyaltnak, melytől eltérni csak a közgyűlés határozata alapján lehet.
3. A tárgyhöz szólni kívánók tartoznak magukat felírni a kijelölt jegyzőnél s a felírás sorrendjében szólhatnak.
4. Ugyanazon tárgyhöz mindenki csak egyszer szólhat; azonban önálló indítvány tárgyalásánál az indítványozót és ellenindítványt tevőt, valamint a bizottsági munkálat előadóját még egy-egy zárszó illeti.
5. Bármikor szót kérhetnek, kik tanácskozási szabályokhoz szólni, személyes kérdésben nyilatkozni, vagy félreértett szavaikat felvilágosítani akarják.
6. Szólót beszédében félbeszakítani nem szabad; azonban az elnöknek joga van, hogy a szólót, ha a tárgytól eltér, vagy a tanácskozás szabályait megsérti, bármikor félbeszakítsa és figyelmeztesse, sőt kétszeri figyelmeztetésre tőle a szót is megvonja.
7. Ha szólni kívánó már nincsen, a kérdés szavazás által döntetik el.
8. Midőn valamely tárgynál különböző indítványok fordulnak elő, elsőben az alapindítvány, másodszor az ehez legközelebb járó és így tovább az attól fokozatosan eltérő indítványok bocsáttatnak szavazás alá.
9. A kérdés úgy teendő fel szavazásra, hogy reá „igen“-nel, vagy „nem“-mel lehessen szavazni. A kérdés feltevése megvitatás alá vehető és a többség nézete szerint állapítatik meg.
10. Szavazás közben beszédet tartani, vagy szavazatot indokolni nem szabad.
11. A választások történhetnek közfelkiáltással is, azonban 10 tag kívánatára titkos szavazás rendelendő el.
12. Szavazatok egyenlősége esetén sorshuzás dönt.

IV. Egyházmegyei pénztárak, pénztárnokok.

1. Minden olyan pénzket, melyeknek kezelését a felsőbb hatóság kifejezetten az esperesre nem utal, pénztárnokai által kezeltet és számoltat el az egyházmegye.

2. Az egyházmegyének két pénztára van: a) közpénztár és b) lelkészi özvegyárva gyám- és nyugdíjintézeti pénztár.

3. A közpénztárba folynak be az egyházmegyét érdeklő összes pénzek, közalapi járulékok, kivéve a lelkészi özvegyárva gyámintézet jövedelmeit (ugy a helybeli, mint országos), melyeket a gyámintézeti pénztár kezel.

4. A közpénztár évenkénti költségelőirányzatában, ha a rendes eddigi bevétel nem fedezné a szükségletet, a közgyűlés az egyes egyházakra lélekszám (legutóbbi népszámlálás) arányában veti ki a hiány pótlását évről-évre.

5. Mindenik pénztár kezelésére a közgyűlés 1—1 pénztárnokot és 1—1 ellenőrt választ 10 évi időtartamra.

6. A pénztárnokok tiszteletdíja évenként 200—200 korona, melyből az irodai szereket is fedezni tartoznak.

7. Pénztárnokok a kezelésök alatt levő pénzekért, értékpapírokért stb. vagyoni felelősséggel tartoznak.

8. Mindkét pénztárból, minden összeget az esperes utal ki.

9. A pénztárak felesleges, vagy kamatozásra kiadható pénzeit, anyagi felelősség mellett egyes lelkészeknek a gyámintézet szabályzata szerint, másoknak lehetőleg első helyen betáblázásra az esperes utalja ki az illető pénztárnok és ügyész meghallgatása mellett, ugyanezek állapítják meg esetenként a kamatlábat. Ily kihelyezésért anyagi felelősség terheli ugy az esperest, mint a pénztárnokot és ügyészt.

10. A kiadott kölcsönöket pénztárnokok számadásaikkal egyetemben bejelenteni tartoznak a közgyűlésnek, illetve számadásaikat minden tavaszi közgyűlés előtt legalább egy hónappal beküldik espereshez s onnan a számvevőszékhez, jelentéseik kapcsában, amidőn a közgyűlés elfogadván a jelentést, az esperes, pénztárnok és ügyész további anyagi felelőssége megszűnik.

11. Nagyobb összegek a pénztárban huzamosabb ideig nem heverhetnek, hanem takarékpénztárban helyezendők el.

12. Az esperes évenként legalább egyszer, egy általa kiküldött megbizottal a pénztárakat megvizsgálja s erről a közgyűlésnek jelentést tesz az ellenőr vagy megbizott.

13. Járulékok, kamatok stb. befizetésére pénztárnokok az illetőket az esedékesség előtt legalább egy hónappal figyelmeztetni tartoznak.

V. Számvevőszék.

1. Az egyházmegyei pénztárnokok, egyes egyházak gondnokai, magtárnokai, pénzkezelői számadásainak s az összes költségelőirányzatoknak tüzetes megvizsgálására az egyházmegyei közgyűlés 10 évre számvevőszéket választ, melyet egy elnök és két tag alkot.

2. Az esperesi hivatalhoz beküldött számadások, költségelőirányzatok tüzetes megvizsgálás céljából esperes által a számvevőszék elnökéhez tételnek át, aki elbírálja s továbbítja a két taghoz, esetleg a két tagot időnkint a számadások s költségelőirányzatok vizsgálására össze is hívhatja.

3. A számvevőszék együttesen is tárgyalja a beérkezett összes számadásokat és költségelőirányzatokat s véleményeket írásba foglalva a közgyűlés előtt legalább 8 nappal az espereshez belerjesztik, aki a jelentést kiadja a lelkész, vagy világi főjegyzőnek referálás végett.

4. Amennyiben pedig valamely gondnok (pénzkezelő) elmarasztaltatásánál véleményezné a számvevőszék és azt a közgyűlés is határozatilag kimondaná, a közigazgatási (fegyelmi) birói eljárás haladéktalan megindítását az esperes hivatalból eszközli. (III. t.-c. 23. §. V. t.-c. 33. §. 10.)

5. A számvevőszéki elnök évi tiszteletdíja 200 korona, a tagoké 100—100 korona a közpénztárból kiutalva.

6. Felsőbb hatóság (közgyűlés, bíróság, elnökség) megbízásából a számvevőszék egyes számadások s költségelőirányzatok elkészítésére az illető egyházba kiszáll, amidőn utiköltségeiket s napidijaikat (= a tanácsbírókéval) a közpénztár előlegezi, ha e tekintetben a kiküldő végzés másként nem intézkedik.

VI. Iskolakörök, iskolalátogatók, tanügyi bizottság.

1. A tanügy előbb vitelére az egyházmegye ref. iskolái 6 körbe osztatnak be s minden körbe legalább két iskola látogatót választ az egyházmegyei közgyűlés, egyet a lelkészek, egyet a tanítók s esetleg egy harmadikat a tanügy iránt érdeklődő világiak közül 10 évre.

2. A hat kör következő:

1. Szamoszegi kör, a szamoszegi, olcsvai, olcsvapáti-i, vitkai, ilki, nagydobosi iskolákkal.

2. Mátészalkai kör, a mátészalkai, ópályi-i, nyirparasznyai, paposi, jármi-i iskolákkal.

3. Nagyecsed kör, a nagyecsed, mérki, fábiánházai, gebei, nyirmegyesi, hodászi, kántorjánosi-i iskolákkal.

4. Nagykárolyi kör, a nagykárolyi, kismajtényi, domahidai, kaplonyi, börvelyi iskolákkal.

5. Szaniszlói kör, a szaniszlói, berei, érkörtvélyesi, érendrédi, érdengelegi, irinyi iskolákkal.

6. Dobrai kör, a dobrai, géresi, királydaróci, krasznaszentmiklósi, gencsi iskolákkal.

3. Az iskolalátogatók kötelesek évenként egyszer, a szorgalomidő alatt, a körükbe eső iskolákat megvizsgálni (VI. t.-c. 51. §.) s erről a tanügyi bizottság elnökéhez részletes jelentést tenni.

4. A körlátogató tanítók saját iskolájokat nem vizsgálhatják, így azon körbe nem választhatók, melybe iskolájok besorozva van.

5. Körlátogató tanítók az utiköltségen felül minden általuk megvizsgált iskola (tanterem szerint számítva) után 2—2 korona vizsgálati díjban részesülnek a közpénztárból.

6. A körlátogatók vizsgálatát szándékosan akadályozók, vagy velük szemben engedetlenséget, tiszteletlenséget tanúsítók fegyelmi uton büntetendők.

7. Az egyházmegyei tanügyi bizottság a körlátogatókon kívül áll egy elnökből, 2 rendes tagból (VI. t.-c. 54. §.), kiket a közgyűlés választ 10 évre.

8. Tanügyi bizottsági ülést az elnök hívja össze s a megjelenő tanítók utiköltségeiken kívül 3 korona napidíjat számíthatnak fel a közpénztár terhére.

9. Ott, ahol nem felekezetiünkbeli elemi iskolákban a hitoktatást rendes lelkész végzi, továbbá a polgári iskolai és középiskolai vallástanítást az esperes, vagy meghatalmazottja vizsgálja felül s tesz róla jelentést a közgyűlésnek és felsőbb hatóságoknak.

VII. Építetű bizottság.

1. Ujabb építkezések és nagyobb épület javítások, átalakítások tervrajzait és költségelűirányzatát az egyházmegyei építetű bizottság vizsgálja felül s látja el véleménynyel a közgyűlés elé.

2. Az építettő bizottságot alkotják: 1 elnök (lehetőleg okleveles mérnök), 2 rendes tag, a közgyűlés által 10 évre választva.

3. Főleg iskolák s ezzel együtt létesítendő tanítói lakások tervrajzai s költségelőirányzatai az államépítészeti hivatal által mindenkor felülvizsgáltatandók.

4. Kisebb javítások, ha az épület kifogás alá nem jöhet egészségügyi, tűzrendészeti szempontból s a törvényszabta méretekkel bir, a presbyterium határozata alapján is eszközölhetők, ha a rendes évi költségelőirányzatban véghez vitelére fedezet van.

VIII. Közalapi bizottság.

1. Áll az esperes elnöklete alatt 3 tagból, kiket a közgyűlés választ 10 évre.

2. Teendői a közalapi évi járulékok kivetésének megerősítése, számadás megvizsgálása.

3. Érvényesen határoz elnök és 2 tag jelenlétében.

IX. Lelkészi nyugdíjbizottság.

1. Áll egy elnökből és 4 rendes tagból, kik közül kettő lelkészi, kettő világi. Választja a közgyűlés 5 évre. (VII. t.-c. 11. §.)

2. Kötelességeit a VII. t.-c. írja elő.

X. Adóügyi bizottság.

1. Egyenes adóalapból kért segély megállapítására a tárgyaláshoz az egyházmegyei közgyűlés 10 évre választ egy rendes és egy póttagot (III. t.-c. 12. §.)

Kötelességeit s költségei honnan való megtérítését a konvent határozza meg.

XI. Könyvtári bizottság.

1. Az egyházmegyei könyvtári bizottság áll az esperes elnöklete alatt a könyvtár két kezelőjéből (könyvtárnok), kiket a közgyűlés választ 10 évre.

2. Feladata: a könyvtár felügyelete, gondozása, újabb művek beszerzésére javaslattétel a közgyűléshez.

3. Könyvtárnokok eszközlik a könyvek olvasás végetti kiadását a lelkészek és tanítók részére, átvételi elismervény mellett, melyben jelzendő a visszaadási határidő.

4. A kivett könyvekért a kivevő anyagi felelőséggel tartozik.

5. Egyházlátogatáskor a bizottság a könyvtárt is átvizsgálni köteles.

XII. Egyházlátogató küldöttség.

1. Esperes és lehetőleg gondnoktársa, vagy helyetteseik az egyházlátogatást minden iskolai körben a körlátogató lelkész, vagy az esperes által kinevezett lelkész, mint küldöttségi tag jelenlétében és segédkezésével eszközlik, évenként legalább egyszer.

2. Az egyházlátogatás alkalmával minden egyházban, a törvény követelte vizsgálatról jegyzőkönyv veendő fel két példányban, melynek egyike az egyház levéltárában megőrizendő.

3. Az esperes helyettese és az egyházlátogató lelkészi küldöttségi tag a közpénztárból egyházankint 2—2 korona díjat számíthat fel.

4. Utiköltségöket az egyes egyházak térítik meg s a küldöttségi tagok és fogataik ellátásáról az egyes egyházak kötelesek gondoskodni.

XIII. Egyházközségek.

1. Presbyterek száma I. pontban megállapítván, attól eltérés csak felsőbb hatósági jóváhagyás mellett lehetséges (I. t.-c. 28. §.)

2. Az I. t.-c. 38. §-a értelmében a presbyteriumban kettős elnökség (tehát lelkész mellett főgondnok) a következő egyházakban van: Nagykároly, Mátészalka, Domahida, Érendréd, Papos.

3. A presbyteri gyűlésre igazolatlanul meg nem jelenők birságát az illető egyházközség állapítja meg szabályrendelettel a szegényalap javára, az egyházmegyei közgyűlés jóváhagyása mellett.

4. Az elrendelt szavazatokat kellő időre be nem küldés esetében az e. m. lelkészi főjegyző szólítja fel a presbyteriumot

esetenként a 4—4 korona birság fizetésére az egyházmegyei nyugdíj pénztárba. Sikertelenség esetében az espereshez jelentést tesz további eljárás végett (I. t.-c. 14. §. i.)

5. Egyházi tisztség indokolatlan el nem fogadása esetében a felmentési díj 10—100 korona, melyet esetenként a presbyterium állapít meg, valamint a célt, hova fordítandó (I. t.-c. 110. §. és 120. §.)

6. Egyházközségi közgyűlés képviseleti alapon szervezve van Nagykárolyban és Mátészalkán, a többi helyeken a választók alkotják. (I. t.-c. 23. §.)

7. Gondnoki számadás (pénztári napló) lezárandó december 31-ikén s az esperesi hivatalhoz a költségelőiránnyal együtt egy hónap múlva beküldendő, (III. t.-c. 23. §.) vagy kellő indokolás alapján legkésőbb három hó alatt (I. t.-c. 125. §. g.)

8. A számadást és költségelőirányzatot kellő időben be nem küldő egyházba, a késedelmező költségére a számvevőszék száll ki s készíti el a számadást, illetve előirányzatot.

9. Az esperes (felsőbb hatóság) által bekívánt adatok határidőre be nem szolgáltatása, vagy a választók névjegyzéke (I. t.-c. 19. §. szerint minden év május 15-re elkészítendő) iskolai s egyéb statisztikai iverk stb. kellő időben be nem küldése, általában a felsőbb hatóság által kívánt eljárás nem teljesítése esetében, a mulasztást elkövető esetenként 4—4 korona birsággal sújtható, az e. m. nyugdíjintézet javára a közgyűlés által; vitás esetekben a bíróság dönt.

10. A 2000 lelken felüli egyházközségekben a presbyterium 3—3 évre 5—10 tagból álló bíróságot választ a maga kebeléből. (V. t.-c. 4—5. §.) A választás eredménye esetenként aug. 15-ig az espereshez felterjesztendő.

11. Minden egyházközség tartozik a templomi perselypénzt, a virágvasárnapi, pünköst utáni vasárnapi és reformáció ünnepi kivételével — tőkésíteni s belőle szegény-alapot létesíteni, illetve a meglevőt fejleszteni.

XIV. Beruházások.

1. Lelkész és tanító az állása után haszonélvezetben birtépileteknél, udvar, kert és szántóföldeken állandó beruházásokat csakis a presbyterium előzetes beleegyezésével és az egyházmegyei közgyűlés megerősítésével létesíthet.

2. Az ily beruházások, hivatal megüresedés esetében az utód által megváltandók, amiért is a pályázati hirdetésben közzéteendők. (II. t.-c. 16. §)

3. Haszonfák, gyümölcsfák, diszfák még abban az esetben sem pusztíthatók ki állás változás esetén a távozó, vagy utódai által, ha mint beruházás bejelentve nem voltak. Kivételt képeznek az átültethető fiatal csemeték, diszbokrok és virágok.

22—1913. kgy. szám.

Tárgyaltatott és elfogadtatott !

Kelt Mátészalkán, a nagykárolyi ref. egyházmegye által
1913. szeptember hó 17-ik napján tartott közgyűlésen.

Kincses István

lelkészi főjegyző.

Berey József

esperes.

Sárközy Ignác

1835—1913.

Lehanyatlott ő is sok szenvedés után a békességet adó siri nyoszolyára. Nem jött váratlanul a halál. A hoszu élet sok keserve, a testi kin napok, hetek hosszu lánczsorában készítette elő a lassu elmulást. Talán ennek karjába sem dőlhetett a megbékélt lélek mozdithatatlan hitével.

Beregmegyei, Macsolán született az 1835. év okt. 29-én. Középiskoláit Sárospatakon végezte, hol az érettségi vizsgát az 1854-ik évben kitünő eredménnyel tette le. Lelkészi pályára indul. Tanulmányait a debreczeni ref. Főiskolán végzi, hol az 1858-ik évben első képességi oklevelet szerez. Valami nyugtalanság jegye nyomult előtérbe élete eseményeiben, talán a bekövetkező sorsfázisok előjele, amikor hivatása káplán éveit tölti. Ugy látszik: nem tud megbarátkozni a káplán élet tartalmatlan munkakörével és sűrűn helyet cserél. 1858-tól 1863-ig Vásárosnamény, Csonkapapi, Beregrákos, Bilke az állomása. Ez utóbbi helyről Máramarosszigetre kerül. Itt marad az 1867-ik év szeptemberéig. Boldog s megelégedett. Tudása, munkakedve megfelelő munkakört s életfeltételeket talál. Segédlelkész és a Lyceumnál vallásstanár. Szép reményekkel, biztatóan indul pályája. Megnősül. Éli, élvezi a földi boldogság Istenáldotta Édenét. De itt érte az első csalódás, a megrázó lelkivihar is. Bát-ran lehet mondani, hogy mély nyomot szánott lelkébe, élete további folyamán kísérté engesztelhetetlen emlékével, forrása lett későbbi megbocsátható gyarlóságainak. Nejében csalódott. Házasságát széttörve siet el vértelen tragédiája színhelyéről. Szatmár, Temesvár (1867—1875.) az újabbi állomások. Mint temesvári segédlelkész szerzi meg lelkészi oklevelét (1870. május). Temesvárról kerül önállóságra. Pusztadarócz választja lelkészül. Ujból nősül. A nagydobosi körjegyző Lukács S. lányát Irmát veszi feleségül. Megenyhül a lélek sebe. A férfikor munkája, a gyarapodó család öröme, munkára hangolja. Ámde ujból ránehezül a sors keze. Fiát veszti, kiben hajlama s hivatásának mását látta. Szeretett nejét megrohanja a lélek betegsége. Rommá teszi s elragadja az átkos kór kinja. Mélyen

megrázza mindez. A lelki nyugtalansággal újabb állást cserél. Rozsály (1896 — 1897.) s Nyirparasznya az újabb állomások. Kiséri mindenhová a fájdalmak lélekbetört nyila. Sajgását a vidám mulatozás, élces külső csak takarja, de kiirtani nem tudja. Testi, lelki gond kísérik el a vén korba. Harmadszor is nősül. A roskadó fa im gyámolt keres. Hitvese most már özvegye Király Erzsébet. Sok mindent letépett róla az élet: a boldogság virág koszoruját, a remény biztató tudatát, a jólét köntösét, olykor a szűkmarku világ fösvény tisztesség köntösét, de nem birta lépni a lélek fényét, a gondolat játékos bölcsességét. A tudás nagy kereteit. (Számos cikket irt Egyházi lapokba. Kiadott művei: „A ker. romlottság külfejéről“, „A vallás reformáció alapelveiről“.) Emberileg is igaztalan sorsát lezárta a halál 1913. június 12-én, mely egyszersmind hosszú, kinos szenvedésének is határt vetett. Hulló levél volt az emberi sors mulandóságának örvénylő vizén, kire kevésszer sütött az élet napjának meleg sugára, de titkos mélységek sötét árnyai leselkedtek rá.

Ragyogjon rá a béke, az „Örök Kegyelem“ sugára!

TARTALOM.

	Oldal.
62. sz. Esperes imája, megnyitás	4
63. „ Közgyűlés megalakulása, távollevők igazolása	4
64. „ Jegyzőkönyv hitelesítő	4
65. „ Esperesi jelentés és ezzel összefüggő határozatok	5
66. „ Egyházkerületi képviselők választása	11
67. „ 2 ügyészi állás mellőzése	11
68. „ Elmaradt vagyonleltárak megerősítése	11
69. „ Géres malomszámadása 15 nap alatt beadandó	11
70. „ Kálvineum-estély közreműködőinek köszönet	11
71. „ Egyházmegyei szabályrendelet megállapítása	12
72. „ Közpénztári ellenőrré Szigethy Gy. elválasztatik	12
73. „ Egyházmegyei építető-bizottság megalakítása	12
74. „ Egyházmegyei könyvtárnokok megválasztása	12
75. „ Gyámdíjak felemelése tárgyában Uray J. és társai kérelme	13
76. „ Iskolalátogató tanítók és lelkészek választása	13
77. „ Egyházmegyei tanítóképviselőkre a szavazás elrendeltetik	13
78. „ Tananyag beosztás iskoláknak szétküldetik	13
79. „ A világi elnökséget Bányay E. foglalja el	14
80. „ A mátészalkai intézményes káplán díjlevele megerősített	14
81. „ Parasznyai lelkész díjlevele pótlás végett visszaadatik	14
82. „ Ilki rendkívüli adóztatás ügye visszatétetik	14
83. „ Ref. segélyegyleti segély-kérvények	15
84. „ Közalapi tőke segély-kérvények	15
85. „ Közalapi egyszersmindenkori segély-kérvények	16
86. „ Népiskolai tőke segély-kérvények	16
87. „ Gusztáv Adolf egyleti segély-kérvények	16
88. „ Rendkívüli államsegély segély-kérvények	17
89. „ Szobonya János és neje ajándékozási ügye	17
90. „ Géres egyházközségi közgyűlés szervezése alul felmen- tést kér	18
91. „ Ujlaky Miklós indítványa	18
92. „ Gencs új adókulcsa s terménymegváltása	19
93. „ Szamosszegi közmunka	19
94. „ O.-apáti telekkönyvi rendezés	20

	Oldal.
95. sz. Gyámpénztárnok jelentése 8%-os újabb kölcsönökről . . .	20
96. „ A paposi iskola terve és költségvetése	21
97. „ Hodászi indítvány stóla ügyben	21
98. „ Bordás Imre kérelme szövetk. könyvelőség tárgyában . .	21
99. „ Nagykároly iskoláit beszüntette	21
100. „ Szatmári egyházmegye átirata	22
101. „ Királydaróczi iskolatelek átadása	22
102. „ Hodász parochia terve és költségvetése megerősített .	23
103. „ Özv. Lányi Kálmánné kérelme	24
104. „ Szatmári tanítóképző képesítő vizsgájáról jelentés . . .	24
105. „ Csomaközi határban 2 új iskola felállítása	24
106. „ Hodászi felebbezés templomkert ügyében	24
107. „ Mátészalka 6000 K kölcsöne	26
108. „ Kismajtényi iskola beszüntetése	26

Bíróági ügyek.

109. sz. Szobonya József kérelme	28
110. „ Melegh Dániel beruházása	28
111. „ Batta Miklós felebbezése	28
112. „ Gebei perujítás	29

